

ANTHONY EDEN, Anglijos užsienio reikalų ministeris, perėmęs ministerio pirmininko pareigas, ir Winston Churchillis, pasitraukęs ministeris pirmininkas.

Pasaulio įvykiai po Velykų

Velykos New Yorke buvo gražios, šiltos kaip retai kada. Temperatūra siekė 78 laipsnių, pernai tik 49. Žmonių buvo perpildytos bažnyčios, ir tradiciniame 5 Avenue parade dalyvavo apie 2 milijonai žmonių.

Ir pasaulyje nieko neįvyko, kas būtų sutrukdę švenčių iškilmes.

• Vatikane Pijus XII balandžio 10 pasirodė šv. Petro bazilikos balkone ir palaimino savo kalboje atominės jėgos, kurios skirtos taikos gyvenimo tarnybai. Pasirodžiusi sustiprėjusi popiežių sutiko didesnę

nei paprastai minia — 300,000 — 500,000 žmonių, kurie ovaciją kėlė įvairiom kalbom.

• Anglijoje didelis įvykis nutiko dar prieš Velykas — balandžio 5 pasitraukė iš min. pirm. Churchillis, ir jo vietoj karalienė Elzbieta II balandžio 6 paskyrė buv. užsienio reikalų min. Edeną. Tačiau naujos politikos dėl to nelaukiama.

• Sovietai atšaukė sutartis su Anglija ir Prancūzija, kurias jie buvo sudarę karo metu ar po karo. Tai Sovietų atšaukimas į Paryžiaus sutarties patvirtinimą. Atšaukimas niekam išpūdi nepadarė.

• Kom. Kinija, kurį laiką pritilusi apie Formozą, po Velykų balandžio 11 prabilo apie savo reikalavimus "išlaisvinti" Formozą.

Spauda praneša, kad Sovietai

tai yra pasirodę tolimesnei agresijai Azijoje ir stengiasi perimti vėl iniciatyvą Europoje. Šitai kelia didesnį susidomėjimą.

• Kinijos radijas ir spauda paskelbė, kad išmestieji partijos bosai, Kao Kang ir Jao Shu Shih, buvę "amerikiniai imperialistai". Pirmasis nusizūdė.

• Amerikos rūpestis sutelktas į Tol. Rytus. Prez. Eisenhoweris išpėjęs kariuomenę Formozos srityje, kad būtų pasirodęs, bet nesileistų į galimas kovas, kol prezidentas ne duos įsakymo. Nacionalinę Kiniją išpėjęs, kad už Quemoy ir Matsu salų gynimą pati imtųsi atsakomybę.

• Anglijos naujas užs. reikalų min. MacMillan pareiškė norą bendradarbiauti ir toliau su Amerika.

ANTHONY EDEN, Anglijos ministeris pirmininkas, su žmona Clarissa Spencer Churchill.

AR GINSIM PIRŠTĄ, KAI KOJĄ PJAUJA

Grįžęs iš Azijos politikos apžvalgininkas Joseph Alsop tvirtina, kad pietų Azijoje padėtis vis gerėja komunistų naudai. Neramumai iš vidaus pietų Vietname, chaosas Laos karalystėje, Combodia demokratų partijoje sustiprėjęs jaunimas, kuris buvo siunčiamas mokytis į Prancūziją ir ten pateko į komunistų įtaką, — vis tai artina valdžią ir komunistų rankas. Kai bus pribrendę, bus paspausta ir iš lauko.

Pirmutinė auka galinti būti pietų Vietnamas, toliau Laos ir Cambodija atveria kelią į Thailandą, o Thailandas į Malajus ir Indoneziją ir Burmą. Pietų Azija taip pat esąs raktas į Japoniją.

Pietų Azijos likimas kritiškai atsilieps ir viduriniui Rytų, Afrikos, netgi Europos likimui.

Dabartinę Azijos padėtį lygina su Europa po Miuncheno* Matsu ir Quemoy lygina su ano meto Lenkija

Katastrofų eigą šiandien sunku pramatyti, kaip tai sunku buvo pramatyti, kad Hitleris, po Miuncheno, nuo Sudetų pradėdamas, toliau imsis Čekoslovakijos, Danzigo, Lenkijos. Alsupui rodo, kad dabartinę padėtį Azijoje yra tokio pat laipsnio kaip Europoje buvo po Miuncheno. Garantijas, tada duotas Lenkijai, Alsupas prilygina garantijom, kurių dabar reikalauja Quemoy ir Matsu salom. Tada ja davė Anglija, dabar toje padėtyje atsiduria Amerika. Kariniu atžvilgiu Britanijos garantijos buvusios nelogiškos, o moraliai abejoti-

nos vertės, nes Britanija negalėjo duoti apsaugos, kurią garantavo.

Neville Chamberlainas, kuris Miunchene nusileido Hitleriui, kad dar kiek būtų pavėlavęs, ir jam būtų tekę prašyti kapituliacijos sąlygų iš Hitlerio.

Ginti Quemoy ir Matsu — sako Alsup — tai panašu į norą ginti pirštus, kai tau rengiasi atpjauti koją. Šiuo atveju pietų Azija prilyginama kojos minimai rolei.

Praradus pietų Aziją ir nenorint prašyti kapituliacijos sąlygų tektų kariuoti, ir tas karas būtų daug sunkesnis.

Maskva iškelia Moldavijos gyventojus

• Sovetskąja Moldavija pranešė, kad sovietinė valdžia Maskvoje nutarė planingai perkelti visą Moldavijos respubliką nuo Rumunijos pasienio į Astrachanės, Rostovo ir Kazachstano sritis. Savanoriai gausią laisvą kelionę, premijas, atleidimą nuo mokesčių ir kredito statybai.

Moldavijos respublikos gy-

ventojų yra apie 2,7 milijonai, gyvena tirščiausiai iš visų sovietinių respublikų — 80 gyventojų kv. kl.

Sovietinio laikraščio žinia daug sako: Bulganinas nesustabdo Stalino vykdyto tautų naikinimo (genocido), nors Sovietų Sąjunga ir genocido konvenciją patvirtino.

Ginčijasi dėl Corsi, o imigracija nejudą

Kai visuomenėje kilo šauksmų, kad Kongreso įstatymas naujai tremtinių ir pabėgėlių imigracijai eina vėžio žingsniu ir lig šiol tik 10% numatomų vizų teišduota, valst. sekretorius Dulles paskyrė tai imigracijai vykdyti sausio mėn. Edward J. Corsi. Jį paskirdamas Dulles jį pavadino "geriausiai kvalifikuotu žmogum Jungtinėje Valstybėje". Tam pritarė ir prezidentas. Paskui kongresmanas Walter, dem., apkaltino Corsi, kad jis turėjęs artimų ryšių su komunistų organizacijom. Nors Corsi kaltinimus atmetė, bet jie netilo, ir valst. sekr. buvo priverstas paskelb-

ti, kad Corsi ten buvo tik laikinai skirtas ir kad jis perkeliamas kitam darbiui.

Tuo Dulles norėjo nuraminti opoziciją, bet dabar Corsi kito darbo atsisakė. Jis pareiškė, kad imigracijos įstatymo vykdymas esąs sabotuojamas.

• Danijoje labiausiai skaitomos dvi knygos. Pirmoji eilė š. Raštas, po jo eina Anderseno pasakos. Siemet danai švenčia 150 metų nuo jo gimimo. Pasakos išverstos į 60 kalbų.

• Romoje bus vasarą sukamas filmas pagal Tolstojaus "Karą ir taiką". Dalyvaus ir Audrey Hepburn.

Ko Maskva nori iš Austrijos

• Austrijos kancleris Raab šį pirmadienį išvyko į Maskvą. Jį pasiviešė Molotovas tartis dėl taikos sutarties, dėl kurios negalėjo susitarti su Amerika, Anglija, Prancūzija per eilę metų.

Maskva numato padaryti su Austrija taiką ir pasitraukti iš jos tokia sąlyga:

Austrija liekasi neutrali visais atžvilgiais: nesidėti į jokias koalicijas, neduoti karinių bazių, nesijungti su Vokietija.

Jei tų sąlygų Austrija nesilaikytų, Sovietai pasilieka teisę vėl okupuoti Austriją.

Ko tuą Maskva siekia? Pirmiausia, ji nori paimti iniciatyvą vėl į savo rankas, kuri išslydo pasirašius Paryžiaus sutartį ir leidus Vokietijai ginkluotis. Antra, nori duoti pavyzdį Vokietijai, kad ir Vokietija, sudarydama sutartį su Sovietų Sąjunga, atsisakydama

nuo ginklavimosi ir likdama neutrali, gali būti sujungta kaip ir Austrija. Jei Amerika, Anglija, Prancūzija ar pati Austrija priešinsis, tai Austrija bus padalyta taip kaip ir Vokietija.

IR SUOMIJĄ KVIEČIA I MASKVĄ

Suomijos krašto apsaugos ministeris Emil Albert Skog pakviestas kiek galint greičiau atsilankyti į Maskvą.

Netikima, kad tai būtų tik mandagumo vizitas. Dar neišaiškintas Sovietų už. reikalų min. pavaduotojo Gromyko skubios kelionės į Švediją tikslas. Tačiau spėjama, kad ir Gromyko kelionė ir dabar Suomijos ministerio gali būti tam tikras politinis spaudimas.

NAUJI ŽODŽIAI APIE TAIKĄ

Valst. sekr. Dulles balandžio 11 pareiškė, kad taika iš bailumo ir bet kuria kaina nužemina žmogiškumo dvasią. Primi-nė, kad šiais laikais karas yra virtęs daug baisesnis, bet pasidavimo ar pasitraukimo vaisiai yra dar baisesni už karą.

STEVENSONAS KRITIKUOJA

Adlai Stevensonas bal. 11 per radiją kritikavo Amerikos užsienio politiką. Prikaišiojo, kad Dulles grasinimai, kurių jis nevykdo, daugiau atbaidė nuo Amerikos jos sąjungininkus, negu išgąsdino komunistus. Reikalavo, kad JT pamerktų iš anksto bet kurį teisinės padėtis laužymą Formozos srityje.

SVEIKATA IR MOKESCIAI

Clayton, Mo., 1949 Joana Ring, 17 metų mergina, sirgo vėžiu. Po operacijos, kuri nedavė vilties, ji panoro keliauti į Liurdą. Nukeliavo. Truputį daugiau kaip metai po tos kelionės ji visiškai pasveiko. Kai tėvai užpildė pajamų mokesčių blankus, jie įrašė ir apie 3000 dol. tai kelionei kaip gydymosi išlaidas. Tik dabar mokesčių teismas nusprendė tų išlaidų nepripažinti, net jeigu mokesčių būtų pripažinusi formaliai, jog čia stebuklo būta.

SKRAIDO KAP PASAKOJE

Amerikos marinai Kalifornijoje išmėgino "skraidančių platformą". Ji kyla tiesiai į viršų; ją traukia du propeleriai, varomi skyriumi dviejų motorų; abiejų bendra jėga arti 100 arklių.

• Italijos komunistų didžiausiu pralaimėjimu po karo laikomi rinkimai į Fiat fabriky darbininkų komitetus. Turine. Ten dirba 55,000 darbininkų. Rinkimuose už kr. demokratų ir soc. demokratų pasisakė 62%, už komunistus ir kairiuosius socialistus 38%, pirmieji turės 133 atstovus, antrieji 59. Lig šiol pirmieji turėjo drauge, 58, antrieji 100.

★ PASAULIS TEBEKALBA APIE DU BRITUS ★

Apie išėjusį Winston Churchillį

Winston Churchill pasitraukė iš valdžios, eidamas 81 metus. Iš jų 55 praleido politikoje ir valdžioje. Anglijai svarbiausias jo valdymo laikotarpis yra antrasis pasaulinis karas. Po Neville Chamberlaino, kuris nuolaidom Hitleriui privedė prie karo, 1940 buvo paskirtas Churchillis, nuolaidų priešininkas, kad kariautų ir karą laimėtų.

Tačiau po karo britai nuo Churchillio nusisuko, valdžią atidavė darbiečiam, socialistam. Bet lyg tik tam, kad pamatytų, jog Churchillis dar sykį Anglijai reikalingas. Rinkalingas gelbėti nuo darbiečių eksperimentų, kurių metu tauta negalėjo ūkiškai atsigauti. Vėl 1951 paėmęs valdžią, Churchillis privedė prie to, kad maisto kortelės ir Anglijoje buvo panaikintos ir kraštus emė ūkiškai atsigauti.

Pasaulio likimui Churchillio reikšmė mažesnė, nes antrame kare ir po jo pirmuoju smuiku grojo nebe Anglija, bet Amerika su Sovietais... O kad Ame-

rika būtų turėjusi Churchillio politinę uoslę, mokėjimą padėti kiauurai peržvelgti ir greitai imtis priemonių, arba kad Churchillis būtų turėjęs Amerikos jėgą ir Amerikos principumą, moralį idealizmą, — kitaip pasaulis būtų šiandien atrodes!

Churchillis geriau ir anksčiau už betką pramatė Maskvos siekimus. Santykiam su Maskva išreikšti prigijo visam pasauli jo mesti sparnuoti žodžiai: geležinė uždanga, šaltasis karas... Tačiau politikoje jis vadovavosi ne principais, kuriais didžiuojasi Amerikos politika, bet šio momento naudo: kas dabar naudinga, tai ir gera. Dėl to Churchillio santykiuose su Maskva tiek kreiuliuojimų. Naudos Churchillis žiūrėjo ne visų tautų lygiai. Rūpinosi tauriai savo Anglija, bet tik Anglija.

Jaltos dokumentai parodė, kiek jis didesnis ir toliau pramatantis buvo už Rooseveltą, bet rodo taip pat, kad jam rūpėjo ne lenkai ar kitos tautos, bet ką pasakys Anglijos parlamentas.

Lyg jausdamas savo politinį,

o Amerikos moralinį ir karinį pranašumą, Churchillis siekė, kad Amerika bendradarbiautų su Anglija, viena antrą papildydamos.

... apie atėjusį Anthony Edeną

Anthony Eden giminė Churchillii — vedęs jo giminaitę. Juodu susiartinio, kai po Miuncheno 1939 Edenas pasitraukė iš užsienio reikalų ministerių Chamberlaino valdžioje ir kritikavo nuolaidas.

Bet Churchillis buvo kunkuliuojantis, sprogėjęs ugniakalnis, Edenas — atvėsus ir ramus. Churchillis gaivališko jausmo, Edenas salto proto. Churchillis svaidė sparnuotus žodžius, kaip minios kalbėtojas, Edenas joks kalbėtojas, bet žodžius atsveria tiksliai. Churchillis — vadas, Edenas — diplomatas ir tai dar pats elegantiškiausias, kurio drabužis ir išorė virto mada. Churchillis idėjos pagautas viską padarys jai įvykdyti, Edenui prikaišioja valios, kietumo stoką. Churchillis nesutlipo į partiją, pri-tapdamas prie konservatorių,

paskui virsdamas liberalu ir vėl grįždamas pas konservatorius, o Edenas išaugintas jau partijos ribose.

Edenas ir Jaltos reikalus giliau peržvelgė. Jis buvo įsitikinęs, kad Sovietai yra suinteresuoti stoti į karą su Japonija, ir dėl to nereikia jiems nuolaidų. Jis atkalbinėjo ir Churchillį, kad nekištų galvos aklai — kad nesirašytų tų dokumentų nepasitaręs su vyriausybe.

Edeno diplomatinį sumanumą britai labiausiai vertino pereiniais metais, kai jis surado išeitį Ženevos konferencijoje; kai išgelbėjo Vakarų vienybę, siūlydamas Vokietiją priimti ir vakarų Europos sąjungą, jei jau prancūzai sugriovė Europos saugumo bendruomenę.

... ir nesikeičiančią politiką

Edeno politika paliks ta pati. Britai sako, kad ji bus ne tokia "briliantiška" kaip Churchillio, bet vaisingesnė. Jau dabar Edenas pasisakė prieš Churchillio sugalvotą "viršūnių pasimatymą" be jokios programos. O tuo tarpu Toluosiuose Rytuose jis didesnis optimistas nei Churchillis.

WINSTON CHURCHILLIS su savo ministeriais paskutiniu kartu.

MARIO SCELBA, Italijos ministeris pirmininkas, supažindina su Italijos ekonominiais planais Harold E. Stassen, užsienio pagalbos valdytoją.

Pabuskit! Klausykit! Padabokit!

Trečiame šios eilės straipsnyje buvo pasakota, kaip pirmajam pasauliniam karui baigiantis "Tilsiter Allgemeine Zeitung" 1918 paskelbė Amerikos prezidento Vilsono pažadus prijungti Lietuvai ir M. Letavą iki Karaliaučiaus; trys valdžios atstovai, burmistras, laudratas ir superintendantas vokiečių ir lietuvių vardu prieš tai protestavo ir kvietė gyventojus į protesto mitingą Ragainėje.

-o-

Protestas prieš protestą
I "Tilsiter Allgemeine Zeitung" šauksmą atsiliepė kitas šauksmas. Jame tarp kitko buvo sakoma:

"Kad šie trys valdininkai sa-

Keliamame į Mažąją Lietuvą

vo vardu protestuoja prieš Vilsono prižadėjimą — jų pareigos teisė.

"Bet čia turi būti iškeltas dar tvirtesnis, protestas, kad šie trys vokiečių valdininkai davė visų Vokietijos gyvenančių lietuvių vardu tokį pareiškimą.

Mes šį aktyvumą lietuvių vardu atmetame, nes jūs iš kompetetingos pusės jokio įgaliojimo neturite".
Kas tie nauji "protestantai"?
Tai L. Deiwiks, M. Jankus, E. Simonaitis, J. Straugalis, J. Vanagaitis, kurie tą protestą pasirašė. Tai senųjų žinomų veikėjų vardai, bet šalia jų reikiasi ir naujų, kurie daugiausia iniciatyvos ir rodė, ypačiai Vanagaitis.

Reikalauja atsiskirti nuo Vokietijos

Tie vyrai nesitenkino atsikirti. Jie perėjo į ofensyvą. Įvykiai Didž. Lietuvoj jiems davė drąsesnių reikalavimų. Didž. Lietuvoj jau buvo paskelbtas Vasario 16 aktas. Tad ir M. Lietuvos veikėjai išleido atsisaukimą į Mažosios Lietuvos gyventojus. Atsisaukimo kalba tokia "mažlietuviška", kad ne tik jo mintys, bet žodžiai verti "padaboti".

Atsisaukimą pradeda:
"LIETUVIAI, PABUSKIT!
KLAUSYKIT! PADABOKIT!"

Dabar svarbiausias laikas mūsų giminės nusidavimų, karalystės grūna, karalkrėsliai puola, ir žmonių lik šiol prispaugstos giminės pasikelia iš vergystės ant garbingos savotiškos laisvės.
"Ponas Dievas nor mus vi-

sus lietuvius, kaip giminės bei galinga karalystė, kurioje draugus suvienyti į laisvą ir savotišką Lietuvą, kuri daugiau nebus sudrauskyta, bet stipri mūsų brangioji kalba ponavos...

"Štai Didž. Lietuva, kuri pirm 600 m. buvo didinga karalystė, nutekanti nuo rytinių iki Juodųjų jūrų, nuo Klaipėdos iki Odesos miesto, yra vėl laisva ir savotiška žemė pasidariusi ir įtaisė savo valdžią bei savo kariuomenę, idant su pasaulio didžiomis giminėmis stotų į Tautų Susidraugavimą, kuriame amžina santaika ponavos. Dievas pats stebuklingu būdu ją išrinkė iš Maskolių vergystės jungo per šį išgąstingąjį karą".

Toliau atsisaukime sakoma, kaip vokiečiai norėjo Lietuvą užgrobti ir prisijungti prie Vokietijos. Ir už tai "pono Dievo teismas ant pasididžiuojančios Vokietijos užgriuvo". Vokietija turėjo prašyti taikos. "O Vilsonas reikalauja, kad kiekviena giminė pati laisvai savo politiška būvį taisyti. Taigi ir mums dabar valanda parėjo savo laisvę įgyti..."

"Ar tad mes dabar dar tylėsime, snausime ir miegosime. Antai Finai, Čekai, Lenkai, Vengrai, Ukrainai, Slovėnai laisvi, ar tik mes Prūsijai lietuviui vieni toliau gėdėsime savo lietuvištes ir lysime toliau po vokiečių dangalų, kurie jau 500 metų mūsų brangią kalbą spaudžia ir naikina, mūsų vaikus per savo mokyklas mums atsvertina, visokiose įstaigose mus žemina ir niekina. Ten, kur Lagava, Vėluva, Isrutys, Darkiemis, Goldapė, tai

vis yra lietuviški kraštai, kurių tėvai savo gražiąją kalbą vartojo ir lietuviškai gyveno."

Reikalauja jungtis su Didžiąja Lietuva

"Dabar valanda parėjo pasauliui pasakyti, kad mes dar gyvi, kad mes su Didžiąja Lietuva esame vienos motinėlių vaikai, kad ką mūsų priešininkai per šimtmečius išardė, dabar laikas vėl suvienyti. VIENA GIMINĖ, VIENA KALBA, VIENA ŽEMĖ, VIENA VALDŽIA!"

Toks tur dabar mūsų reikalavimas būti.

Baigdamas atsisaukimas pasako, kad lietuviai daug kraujo atidavė Vokietijai ginti ir neturi už ką jai dėkoti, nes ji "mūsų kalbą žudė, mus už nieką laikė, mūsų lietuviškos žemės vardo net minėti neminėjo..." "Todėl mes be jokios

širdperšos skiriamės nuo Vokietijos".

Paragines nesiduoti vokiečiam klaidinti; kai ateis laikas balsuoti tik už susijungimą su Didž. Lietuva, atsišaukimas vaizduoja ateities idealą susijungus abiem Lietuvoms:

"Ten mus nespaus dideli mokesniai, nes naujoji Lietuva neturi senų skolų. Ten pagal tikėjimą galėsime kiekvienas savo tikybą pildyti laisvai ir mūsų vaikai nebus sunkinami svetima šneka. Taip pakelkime balsą kaip žaibą griausmingą. Lai gyvuoja mūsų brangi tėviškė, didžioji laisvoji, graži Lietuva".

Pasirašė "Prūsų Lietuvos Tautinė Komisija". Be parašų pavadėm.

Atsisaukimo buvo paleista į žmones 100.000. Nuo jo turėjo kilti sujudimas. Ir tarp lietuvių, ir tarp vokiečių.

(bus daugiau)

PRINCESE MARGARETA ir Billy Wallace, apie kuriuos paleistas iš Londono gandas, kad jie netrukus oficialiai susižieduos.

KAS TALKINO KERSTENO KOMITETUI

SPAUDA

Drauge balandžio 5 paskelbtas pasikalbėjimas su buv. kongresmanu Charles J. Kerstenu apie jo komiteto darbus. Vienas iš klausimų buvo:

"Kokiu būdu komiteto darbas buvo tęsiamas Georgetown universitete?"

Kerstenas paaiškino:

"Georgetown universitetą aš buvau pakvietęs talkon padėti mūsų komitetui. Taigi aš esu pradėjęs šį specialų projektą komunistų agresijai nagrinėti, kurį dabar veda Georgetown universiteto profesoriai".

Klausimas, kurie lietuviai patalkino komitetą kuriant ir jo darbą organizuojant, Kerstenas atsakė:

"Amerikos Lietuvių Tarybos veikla 1953 m. įsteigiant komitetą buvo nepaprastai didelės svarbos... Ypatinga padėka priklauso L. Simučiai, dr. P. Grigaičiui, Chicago lietuvių biznieriui A. Rudziui. Lietuvių Informacijos Centro New York'e direktorė Miss Mary Kizis buvo tas asmuo, su kuria aš padariau patį pirmąjį kontaktą komiteto įsteigimo reikalu".

Vienas iš talkininkų tebesiaiškina

Tas Georgetown universitetas paruošė populiarias brošiū-

ras apie sovietų darbus atskiruose kraštuose. Dėl dviejų tų brošiūrų tebecina lietuvių spaudoje ginčai. Laikoma nesusi-pratimu, kad tokia brošiūra apie Gudiją išleista. Naujienose balandžio 4 ir 5 Dr. Krivickas tebesiaiškina dėl brošiūros apie Lietuvą, kad už jos redakciją ne jis atsakingas, nes ne visą jo medžiagą redaktorai panaudojo. Iš kitos pusės tos pačios Naujienos tebekaltina jį, kad ir savo medžiagoje, kurią jis paskelbė Naujienose, jis vis tiek nušvietęs "liaudies rinkimus" neteisingai, palankiai bolševikam.

NEPRIKLAUSOMYBĖS FONDAS TIK NESUSIPRATIMAS

Margutis kovo mėn. paskelbė pasikalbėjimą su Antanu Oliu, Alto vicepirmininku. Tarp kitų klausimų jis užsimena ir apie tautininkų paskelbtą naują "Nepriklausomybės fondą".

"Aš turiu įspūdį, kad šio fondo organizavimas tėra išdava Vlike vykstančios partinės kovos. Būtų tikrai apgalvėtina, jei Amerikos lietuvių visuomenė užsikrėtus tomis svetimomis partinėmis kovo-

mis ir dėl jų susiskaldytų Lietuvos laisvinimo darbe Amerikoje".

Kas susipratimo pasigenda ir kas jį kursto

N. Lietuvoje kovo 30 J. K. vedamajame skundžiame lietuvių tremtyje nesugyvenimu. Tas nesugyvenimas net didėjas. Laikraštis kaltina srovius žmones, kad jie nenorį kito žmogaus suprasti ir pagerbti. "Todėl būtinas reikalas savo artimo supratimas ir vertinimas".

Pasakymas visai teisingas. Tik tas pasakymas yra parašytas antrame puslapyje, o pirmajame korespondentas iš Viko kaip tik daro priešingai; jis ir vėl pila pamazgas apie kitus asmenis, įtarinėjimus, plepalus, kurie sugyvenimą nuodija ir kartina. O gal tie, apie kuriuos pirmame puslapyje korespondentas rašo, nepriklauso prie "artimo"?

GEN. DE CASTRIES NENORI

Gen. de Castries, Dienbienu komendantas, grįžęs iš komunistų nelaisvės, gavo naują paskyrimą — Prancūzijos šarvuotųjų divizionų vado pavaduotoju Vokietijoje, Landau mieste. Tai patyrę, vokiečiai pakėlė protestus, nes 1945 jis vadovavo marokiečių pulkui, užimant Švarcvaldo apylinkes, ir leides apiplėšti Freudenstadto miestą.

NAUJI ATPIRKIMO OZIAI

Sovietų kom. partijos sekretorius Chruščiovas lanko kolchozus ir surado naujus atpirkimo ozius dėl nepasisekimų kolchozuose. Tai kolchozų vedėjai. Juos apšaukė sabotažininkais, neišmanėliais. Pasiušė 10,000 kolchozų darbininkų ir jais pakeisti dabartinius kolchozų vedėjus.

• Jėlke, būsimasis milijonų paveldėtojas, už biznį iš prostitucijos pripažintas ir antro teismo kaltas. Bausmė dar nepaskirta.

JALTA SUKĖLĖ APETITĄ SKLBTIS IR SKELBTI NAUJUS DOKUMENTUS

Rooseveltas reikalavo žygiuoti per Šveicariją

Bevalgant apetitas auga... Paskelbus Jaltos konferencijos dokumentus, kilo ir kitiems noras atsiseigoti visus krepšius ir iškirsti iš jų popierius, kurių tik juose kas turi.

Spaudoje jau pasirodė šveicarų paskelbtas prezidento Roosevelto raštas Šveicarijos prezidentui Edouard von Steigeriui. Tas raštas rašytas 1945 sausio 19. Jame

Rooseveltas reikalavo, kad Šveicarija praleistų per savo žemę sąjungininkų kariuomenę prieš Hitlerį. Reikė laisvę vilti, kad Šveicarija po karo padės suieškoti "mūsų priešų turtus ir juos konfiskuoti".

Šveicarijos prezidentas von Steigeris atsakė, kad Šveicarijos neutralumo politika neleidžia prezidentui elgtis kitaip kaip tik pagal tarptautinius įstatymus, nuo kurių kitos valstybės nėra atsiskiusios. Kitaip sakant, Šveicarija reikalavimą atmetė.

Šveicarijos spaudos komentariai dabar labai nepalankūs tam Roosevelto žygiui ir jį lygina su Stalinu.

Kitus praeities dokumentus ta pačia proga paskelbė U. S. News A. W. Report — kaip Amerika norėjo pasiūlyti Sovietam paskolos daugiau negu Stalinas prašė.

Skelbia W. Averell Harriman, Amerikos atstovo Maskvoje, dabartinio gubernatoriaus slaptą raportą to meto valstybės sekretoriui Edward R. Stettiniui, Jr., Henry Morgenthau, Jr., memorandumą prezidentui Rooseveltiui ir buvusio apsaugos sekretoriaus pavaduotojo William L. Clayton memorandumą. Iš tų visų dokumentų aiškėja tokia istorijėlė:
Buvo 1945 sausio 3 — dar

visas mėnuo prieš Jaltos konferenciją. Maskvoje susitiko Amerikos atstovas Harrimanas ir Sovietų užsienių reikalių min. Molotovas. Juodu tarėsi dėl paskolos, kurios norėjo Sovietai iš Amerikos. Sovietai norėjo 6 milijardų dol., kuriuos žadėjo gražinti per 30 metų po 2,25% palūkanų. Mokėti žadėjo kombinuotai dalimi skirtingais procentais. Paskola žadėjo suvartoti per karą sugriautam kraštui atstatyti.

Harrimanas raporte valstybės sekretoriui pavadino Molotovo sąlygas neracionaliom. Morgenthau, tada buvęs valstybės izdo valdytojas, kitaip pažūrėjo į reikalą. 1945 sausio 10 pasirodė dosnesnis Sovietam. Jis prezidentui siūlė paskolinti sovietam ne 6 bet 10 milijardų, ir ne 30, bet 35 metams ir pagaliau ne už 2,25 procentus, bet už 2% palūkanų. Žodžiu, Morgenthau siūlė daugiau, negu Molotovas prašė.

Dar daugiau, Morgenthau tame memorandumė siūlė išplėsti prekybą Amerikai su Sovietais ir iš jos gauti žaliavas savo strateginiam reikalui, o savuosius šaltinius tautųpyti.

Dabartiniai vertintojai mano, kad jeigu Morgenthau planas paskutiniu punktu būtų buvęs priimtas, tai Amerika būtų atsidūrusi Sovietų malonei — Amerikos ginklavimo reikalai būtų galėję atsidurti kiekvienu momentu kritiškoje padėtyje, kada tik Sovietam užėitų noras sustabdyti žaliavos teikimą.

Morgenthau planui griežtai pasipriešino valstybės departamento pareigūnai — Dean Acheson (vėliau valst. sekretorius), Joseph C. Grew, taip pat Harrimanas, Clayton ir kt. Iš kitos pusės Morgenthau tam planui buvo kurtomas savo

pavaduotojo Harry Dexter White.

Morgenthau buvo žinomas savo kitu didesniu planu, kurį patvirtino Rooseveltas ir Churchillis — tai planas vokiečių tautai sumaikinti, arba kaip vokiečiai sakė — išmirti badu, atimant iš jos pramonę ir paverčiant tik žemdirbių tauta. Planas paskui savaime atrkrito.

Harry Dexter White buvo žinomas kitu kuo — keli mėnesiai po to garsiojo paskolos siūlymo Sovietam, 1945 lapkričio mėn.

FBI sąrašuose White buvo įtrauktas kaip įtariamasis sovietinio šnipų tinklo narys; jis taip pat suvaidino svarbiausią rolę, kad Sovietam buvo "paskolintos" okupacinių Vokietijai pinigų spausdinimo klėšės.

Ir tų pinigų prisipašaudino Sovietai, pridarydami Amerikai 255 milijonus dolerių nuostolių. Senato komisijoj White gynėsi nešas komunistas, nors visi liudininkai rodė jį pirštu kaip į sovietų šnipą. Nuo

galutinio išaiškinimo išsisuko, pasiskubindamas 1948 numirti. Kai kas taip pat tvirtina, kad specialiai jam buvo paskubinta mirtis.

Tokių žmonių ir tokios politikos Sovietų atžvilgiu būta tik prieš dešimtį metų.

Britai sakosi, kad dabar ir jie skelbsią savo redakcijos Jaltos konferencijos dokumentus.

Ir demokratai nori dokumentus skelbti. Jaltos dokumentai jų nepatenkina, nes juose nėra kaip prikabinti prezidento Eisenhowerio. Jie kelia už tat mintį, kad reiktų paskelbti karo paskutinių dienų istoriją — gen. George Patton istoriją, kaip jis norėjo užimti Prahą anksčiau už Sovietus; kaip Čekoslovakijos gyventojai to prašė, bet pasipriešino tada gen. Eisenhoweris.

Tatai būtų naudinga ateinančių metų rinkimams.

M.

DU MIRĘ RAŠYTOJAI

Apie neseniai mirusį prancūzų garsų rašytoją kataliką Paul Claudel pasakojama, kad jis buvęs labai piktuojas su kitu taip pat mirusiu rašytoju buvusiu komunistu, paskui nuo jų nutolusiu André Gide. Anekdotas jų santykius taip atvaizduoja:

"Ar galū jėiti?" paklausė Claudel šv. Petrą prie dangaus vartų. "Žinoma, — atsakė Petras, — jeigu jau tamta, monsieur Claudel, negalėtum, tai kas gi galėtū".

Jėjės į dangaus rūmus, Claudel sustojo kaip į žemę įkastas. Jo akys pamatė kampe André Gide.

"Ar gi tai André Gide," nuštebo Claudelis. "Kaip gi tas pagonis pateko į dangų?"

"Taip, tai jis, — patvirtino Petras ir perbraukęs per savo barzdą lėtai paaiškino: "Matai, norėjom jam parodyti vietą ten pragare, bet jis išsisuko, sakydamas, kad jam didžiausia bausmė bus per amžius būti drauge su Paul Claudeliu. Tada jį teko dėti čia".

• Taupumo sumetimais Danijos karalius Frederikas IX šiais metais nusprendė nepirkti naujo automobilio ir neremontuoti karališkosios jachtos.

Tikras darbas tikroje dirvoje cina

Ateitis kovo nr. paskelbė pasikalbėjimą su prof. Adolfu Damušiu, LRK Federacijos pirmininku. Paklaustas, kokie darbai numatyti pirmiausia, jis pareiškė:

"Isigyti jaunimo vasaros stovyklų Chicago, Clevelando, Detroito trikampyje yra pagrindinis šio pusmečio uždavinys, kuriam telkiame visas jėgas...

Siam sumanymui įvykdyti kovo-balandžio mėn. skelbiame piniginių vaju. Tikimės suburti 10,000 Federacijos rėmėjų, iš kurių prašome metinio mokesčio ir aukos stovyklos reikalams".

Į klausimą: kokie konkretūs darbai lietuviškojo jaunimo auklėjimo srityje, pirmininkas paaiškino:

"Daug vilčių dedame į Federacijos centro valdybos ir Kultūros Instituto bendradarbiavimą su Lietuva. Šiuo metu mes su Lietuva turime seserų institutą. Sausio 15 pasirašėme New Yorke keturių liet. seserų vienuolių atstovės mums davė vilčių stiprinti ir tikslinti lituanistinių dalykų dėstymą parapišose mokyklose. Paruošti pilną ir smulkią lituanistinę programą ir ją išieiti... Be to, numatyta paruošti apskakymėlių iš Lietuvos istorijos, vaizdžių atpasakojimų iš Lietuvos gyvenimo, papročių, geografinių kelionių, išleisti žymesnių lietuviškų autorių leidinėlių su žodynėliu ir paaiškinimais, kurti dramelį

VALERY A. LYSIKOV, kuris buvo pabėgęs į Vakarų Berlyną ir ten paprašęs globos, tėvų lydymas vėl grįžta į Rytų Berlyną.

DARBININKAS

THE WORKER

Published Semi-Weekly except holiday weeks, when issued weekly

By

FRANCISCAN FATHERS

Reentered as second class matter at Brooklyn, N. Y. May 25, 1951, under the Act of March 3, 1879, originally entered as second class matter at Boston, Mass., September 12, 1915.

SUBSCRIPTION RATES		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$6.00	Amerikoje metams	\$6.00
Brooklyn, N. Y.	\$6.50	Brooklyn, N. Y.	\$6.50
Half year	\$3.50	Pusei metų	\$3.50
Foreign	\$6.50	Užsienyje	\$6.50

Laikraštį tvarko Redakcinė Komisija. Vyr. red. S. Sužedėlis

Stripsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuožūra. Nenaudoti stripsniai saugomi ir grąžinami tikta autoriams prašant. Pavardė pasirašyti stripsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Prezidento žodis tinka ir mums

Prezidentas Eisenhoweris per savo spaudos šefą pareiškė susirūpinimą, kad Amerika per daug atvirai išspasakoją. Spauda ir radijas, pagauti žurnalistinio informavimo aistros, išpasakoją Amerikos ginklavimo paslaptis, kuriom pasinaudoja sovietai.

Prezidentas yra priešingas teisėtoms informacijos cenzūrai, bet jis mano, kad nėra jokio reikalo priešui pranešti karines paslaptis ir tuo kenkti Amerikos interesui.

Per daug smulkmeniškai prikalbėta apie raketas ir jų rūšis, apie atomus, apie atominį povandeninį laivą Nautillius, be reikalo apsaugos departamentas paskelbė tolimųjų ginklų visą sąrašą...

Prezidento susirūpinimas yra pagrįstas ir reikalavimas teisingas. Nes labai jau krito į akį Amerikos nenuoseklumas, kurioje iš vienos pusės reikalaujama didžiausio atsargumo ir paslaptinumo, o iš kitos pusės spaudoje viskas išdėstoma.

Prezidento susirūpinimas lygia dalia tiktų ir lietuviškiems reikalams.

Mes neturim nei Nautillius, nei raketų, nei atomų. Bet mes turim tą patį priešą, kuris mums yra pavojingesnis nei Amerikos valstybei. Mes turim savo sritis, kurių žinojimas gali būti mūsų priešui naudingas: arba propagandai prieš mus plėsti, arba anapus uždangos likusiem žmonėm kenkti.

Paskutiniu laiku ir mūsų spaudoje tiek pasipylė korespondencijų iš visokių veiksmų veikimo ir neveikimo, kad jas drašiai galėtų imti sovietų spauda ir Lietuvoje skelbti su prierašais: va, kaip kalba ir veikia tie, kurie nori kalbėti jūsų vardu...

Pasipylė laiški, aiškinimai ir aiškinimaisi tų, kurie savo laikyseną bolševikų ar nacių metu nori primesti visai tautai. Lietuvos priešui jie tik duoda medžiagos pikta džiaugtis: va, jūs gi tikrai laukėt mūsų ateinant; mes ir padarėm tai, ko jūs norėjot...

Vėl kitur spaudoje apsirasydami savo žygius, mini anoje pusėje uždangos esančius asmenis, kurie jiems anuo metu padėjo išlikti gyviem ar išbėgti į laisvę; sumini taip, kad nesunkiai jie gali būti dešifruoti. Ir likimas tokių dešifruotų toliau aiškus.

To nebūtų, jei aukščiau už sensacijos norą, aukščiau už norą apsirasyti ar kita aprašyti, aukščiau už politinės kovos interesų stovėtų prieš akis kitas interesas — žmonių saugumo, tautinės kovos ir tautinės garbės.

Labai ir labai teisingas prezidento išėjimas, kad ne cenzūra iš šalies yra reikalinga, bet reikalingas prisiminimas sau pačiam: ar tai nepakenks Lietuvos interesui.

Kokias išvadas padarys kongresas?

Kovoje prieš Sovietų okupaciją Lietuvoje didžiausias lig šiol žygis buvo padarytas komisijos, kurią prieš dvejus metus sudarė Kongresas. Vadovaujama kongresmano Charles J. Kersteno, paskiau Ray J. Maddeno, jis tyrė Sovietų agresiją Baltijos valstybėse. Paskui jos uždaviniai buvo pildyti ir į kitas Europos valstybes. Ji surinko liudininų ir dokumentinės medžiagos tiek, kiek nestengė to padaryti nė viena atskira tauta. Dabar iš tos medžiagos tenka padaryti politines ir propagandines išvadas. Tas klausimas iškilo Atstovų Rūmuose kovo 22.

Iš ten pasakytų kalbų ir įteiktų pareiškimų (kurių tekstus parūpino LAIC) matyti jos eiga ir mintys.

R. J. Maddenas paskaitė komisijos narių (kongresmanų Madden, Indiana, Feighan, Ohio, Dodd, Connecticut, Bentley, Michigan, ir Hillings, California), pareiškimą, kuriame dar kartą priminė komisijos darbą.

Komisija apklausinėjo 335 liudininus Amerikoje ir Europoje.

Liudininiai ir dokumentai parodė komunistų elgesį su 800

Kersteno komisija siūlo paskelbti Sovietus agresorium. Ir tai turėtų padaryti Jungtios Tautos

milijonų gyventojų per 35 savo valdymo metus. Komunistų veiklos metodai visuose kraštuose pasirodė tokie pat. Jie dabar vartojami ir Kinijoje, artimuosiuose Rytuose, pietinėje ir vidurinėje Amerikoje bei šiaurės Afrikoje. Nuo pirmojo pasaulinio karo iki 1939 sovietai sulaužė 36 įvairias sutartis su sateliniais kraštais; tad jokiais susitarimais su jais negalima pasitikėti. Kad laisvasis pasaulis išvengtų komunistų grėsmės laisvei ir taikai, komisija atmeta bet kokią "koegzistencijos" galimybę su komunistais, siūlo pozityvią ofensyvą prieš komunistų konspiraciją.

Jos tokie konkretni siūlymai:

1. Siūlo, kad JAV prezidentas susauktų nekomunistinių valstybių konferenciją šiem tikslams:

a) formaliai pareikšti, kad komunistinės vyriausybės, kurios dabar valdo 800 milijonus žmonių, neatstovauja tautų valios;

b) siekti, kad nekomunistinės valstybės at-

šauktų pripažinimą visom Maskvos kontroliuojamom komunistinėm vyriausybėm;

c) pareikšti iš naujo laisvojo pasaulio tautų draugiškumą ir solidarumą su komunizmu pavergtom tautom;

d) paruošti programą, kuri numatytų greitai nutraukti prekybos ryšius su komunistinėm vyriausybėm ir išplėtoti tuos ryšius tarp nekomunistinių kraštų;

e) paruošti visuotinę dinamišką programą tarptautinio komunizmo konspiracijai nugalėti.

2. Siūlo, kad Kongresas sudarytų komitetą apjungti visom Amerikos informacijos įstaigom, esančiom užsieniuose. Tatai laisvajam pasauliui stipriau pasakytų tiesą apie komunizmą, o pavergtuose kraštuose sustiprintų viltis.

3. Siūlo, kad Kongresas paskelbtų savo politikos vienu iš principų, jog pavergtų tautų išlaisvinimas yra susijęs su tų tautų laisvais rinkimais ir slaptu balsavimu.

4. Siūlo, kad Amerikos tautos ir laisvės programą vykdančią būdą daromos visos pastangos, kurios pagreitintų pavergtų tautų išlaisvinimo dieną, ir būtų atmeta visa, kas pripažintų jų pavergimą.

5. Siūlo, kad rezistencijos dvasia už geležinės uždangos būtų palaikoma fondų, kurie Kongreso yra tokiem reikalams numatyti.

6. Suteikti galimai daugiau pirmenybių tom Amerikos organizacijom, grupėm ar asmenim, kurie turi natūralių ryšių su pavergtais kraštais.

7. Siūlo, kad prezidentas įteigtų pagėdusiąją iš komunistų okupuotų kraštų tautiniam kariniam dalinui.

Tai būtų bendradarbiavim tarp tautų abipus geležinė: uždangos ženklas ir sykiu palaužtų komunistų valdomų k riuomenių kovingumą už Maskvos interesus.

8. Siūlo, kad Kongresas tuojau priimtų vadinamą H. R. 800 įstatymą, politinio azylio įstatymą, kuris greitai padėtų įsikurti pabėgusiems iš komunizmo ir skatintų kitų bėgimą.

9. Paremti veikimą tokių or-

ganizacijų kaip Laisvosios Europos Komitetai, Laisvosios Europos radijas).

10. Įsteigti tarptautinę teisių komisiją prie Nato, kuri sektų komunistų nusikaltimus prieš žmoniškumą.

11. Siūlo valstybės departamentui, kad komisijos raportą ir jos rekomendacijas išdalytų Jungt. Tautų nariam.

12. Siūlo, kad valstybės departamentas paruoštų rezoliuciją, kuria Sovietų Sąjunga būtų pasmerkta kaip agresorius prieš komunizmo pavergtas tautas, ir kad Amerikos atstovas Jungtinėse Tautose būtų pavestas tokią rezoliuciją pateikti svarstyti Jungt. Tautų pilnates sesijai.

13. Siūlo taip pat šios komisijos darbą tęsti.

Prie pareiškimo kongr. Maddenas pridėjo ir buvusio pirmininko Kersteno laišką, kuriame jis anuos siūlymus paremia ir skatina padaryti viską, kad būtų parodyta, jog Amerika pavergtų tautų neapleidžia.

Patį komisija iš tų savo pagėdavimų-siūlymų sudarė dar specialią rezoliuciją valstybės sekretoriui. Joje siūloma nutarti, kad valstybės departamentas (1) paskatinti Amerikos atstovą JT perduoti jų nariam komisijos pranešimų nuorašus; (2) suformuluoti rezoliuciją, kurios Sovietų Sąjunga būtų

ROBERT STEVENS, armijos sekretorius, lankė Formozą ir pietų Korėją. Grįžęs pareiškė, kad Formozą labai gerai įtvirtinta ir kad nėra jokių ženklų, jog komunistai galėtų pulti.

apkaltinta agresorium prieš komunizmo pavergtus kraštus; (3) paskatintas Amerikos atstovas Jungtinėse Tautose tą rezoliuciją įtraukti į JT pilnates sesijos darbų tvarką.

Dėl rezoliucijos pasisakė visi komisijos nariai ir kiti kongresmonai, jai pritardami: — Feighan, Hillings, Machrowicz, O'Konski, Dodd, Bentley.

Kaune ir į pirtį reikia laukti eilės

Eltos Informacijos praneša iš pasikalbėjimų su atkeliavusiais iš Kauno lietuviais kasdieninių nuotrų apie Kauno gyvenimą.

Mieste daug daugiau gyventojų nei buvo prieš karą. O namų pristatyta mieste ne daug. Tad labai susispaudė. Butuose, kur seniau viena šeima turėjo tris keturis kambarius, dabar gyvena trys ar keturios šeimos.

Priemiesčiuose daug namukų stotasi patys gyventojai — Aleksote, Fredoje prie Aleksoto plento. Tik nameliai labai primityvūs, mediniai, dengti skiedrom. Vandentiekio jie neturi. Vandentiekis Aleksote tėra tose vietose, kur buvo prieš karą. Ir elektros naujai pastatytuose nameliuose teturi tie, kurie patys ją atsivedė ir įsivedė.

Gatvės pačiame Kaune gana švarios. Jas valo suvalstybinių namų sąrgai, o ties išlikusiais privačiais namukais jų savininkai. Šluoja žagarinėm šluotom. Vasarą centrinės miesto gatvės ir palaistomos.

Su žmonių švara nelengva. Pirtčių dabar mažiau nei prieš karą.

Nemuno gatvėje buvusi pirtis uždaryta. Ten dabar veikia mielių fabrikas, Vilijampolėje pirtis sudegė. Kaune į pirtį sunku patekti. Reikia iš anksto pasirūpinti — patirti ne tik dieną, bet ir valandą. Namie maudytis nėra kaip. Ne tik vonių, bet ir didesnių dubenių nebuvo galima gauti nusipirkti.

Darbininkai ypačiai atrodo gatvėje nuskurę ir purvini, nes darbovietėse neturi sąlygų po darbo nusiplauti ir drabužius pakeisti.

Ar ji suprato ji — težino vienas Širdžių Viešpats. Bet kad jai patiko, dėl to negalėjo būti ne abejonės. Paimnodama suprastą su nesuprastu, jos vaikiška vaizduote kūrė stebuklingus paveikslus. Tylėdama, plačiai atvertomis akimis, ji klausydavosi savo mokytojo, kartais įterpdama visai netinkamą klausimą. Šašibušanas jos niekuomet nesudraudsdavo, — atvirai, jis su didžiausiu pasitenkinimu išklausydavo mažojo kritiko atsiliepimų ir pastabų apie skaitomas poetas. Visame kaime Giribala buvo vienintelis, ji supranta žmogus. Kai jiedu susipažino, Giribalai buvo aštuoneri metai, dabar jai dešimtis. Per tuos dvejus metus ji išmoko anglų ir bengalų abėcėles ir perskaitė su juo keletą lengvų knygų. Ir Šašibušanas visiškai negalėjo skustis per šiuos dvejus metus kaimo kankinama vienu.

III

Bet negalime pasakyti, kad tuo pačiu metu Giribalos ir Šašibušano tėvų santykiai buvo draugingi. Iš pradžių Charkumaras atvedavo pas jaunąjį balauną patarimų jo iškamų mokesčių reikalu, bet anas neparodė ypatingo susidomėjimo

vo neišmanėlės sesutės, ar saulė didesnė, ar žemė. Ji atsakydavo labai netiksliai, ir broliui su panieka pataisydavo jos klaidas.

Kai Giribalai pasirodė, kad saulė negali būti didesnė už žemę, tas prieštarauja matomumui, ir ji išdrįso išdėstyti savo nuomonę, jos broliui su dviguba panieka atsakė: — Stai tau! Mūsų knygoje atspausdinta, o tu...

Išgirdusi, kad tai atspausdinta knygoje, Giribala nusmelkta nutilo. Jai į galvą neatėjo klausinėti tolimesnių įrodymų.

Ji pati panoro skaityti, kaip tai daro jos broliai. Kartais ji sėdėdavo savo kambaryje su atskleista knyga rankose ir atrodė skaitanti, — be paliovos vartė lapus ir kažką murmėjo pati sau. Juodos nepažįstamos raidės stovėjo glaudžiai susigūžusios į eiles, tarytum sargyboje prie įėjimo į tūlą užburta rūmą. Jos neatsakė nė į vieną Giribalos klausimą. I ją be balso žiūrėjo pasakų knygos apie tigra ir hioną, apie arklį ir aslą.

Giribala pasisiūlė savo broliams, kad jie mokyty ją skaityti, bet tie nė girdėti nenorėjo. Šiame reikale ją užjautė tik Šašibušanas.

Per langą ji matė, kad nedideliame kambarėlyje amžinai vienas sėdi jaunuolis, apsidėjęs knygomis. Stovėdama lauke ir laikydamosi už aptvaro rėmų, ji nustebusi žiūrėjo į tą keistą žmogų, pasilenkusį prieš knygos. Knygų skaičius ją įtikino, kad Šašibušanas žino daugiau už jos brolius. Šašibušanas sklaidė puslapius, o ji tyliai stovėdavo prie langų ir veltui bandė nustatyti jo mokslo ribas.

Pagaliau net trumparegis Šašibušanas negalėjo nepastebėti jos. Sykį jis, atvertęs didžiulę knygą ryškiais apdarais, pasakė jai: — Giribala, eikime, aš tau parodysiu paveikslėlių.

Giribala nebelaukė antro kvietimo ir tekina pasileido pas jį. Kita dieną ji vėl stovėjo pas langą ir su tyliu dėmesiu sekė juo skaitymo procesą. Jis vėl pasiūlė pas save. Taip užsiamezgė jų pažintis. Šašibušanas ėmė Giribalą mokyti skaityti ir rašyti. Tačiau kiekvienas šyptelės sužinojęs, kad mokytojas ją mokė ne tik skaityti ir rašyti, bet jis skaitė ir gvildeno ją ištisais poemais, klausdamas jos toli gražu ne elementarių dalykų.

RABINDRANATH TAGORE

Šviesa ir Šešėliai

2
Giribalos tėvas Charkumaras kadaise buvo vidutinės eilės nuomininkas savo gimtajame kaime. Paskui jis suskurdė ir, viską išsipardavęs, paėmė aybo vietas pas kaimyninį žemindarą ir ėmė rinkti nuomos mokesčius.

Tėvui pavestose apylinkėse buvo ir jo kaimas, taigi jis ir pasiliko gyventi savo gimimo vietoje.

Šašibušanas, gavęs meno magistro titulą, paskui išlaikė teisės bakalaurą egzaminus, bet darbu neužišimė. Jis niekur neidavo, su nieku nesikalbėdavo. Dėl trumparegystės jam buvo sunku pažinti pažįstamuosius ir tekdavo prisimerkti, o tas laikoma, ypač kaime, išdidumo pažymiu.

Jei kas gyvena tokioje žmonių jūroje, kaip Kalkuta, tai tas gali teikti žmogui kažkokią kilnumo aureolę, bet kaime toks elgesys nevertinamas kitaip, kaip erzinumaisi. Šašibu-

šano tėvas, amžinai užsivertęs reikalais, iš pradžių nežinojo, ką daryti su sūnumi, bet pagaliau nusprendė išsiųsti į kaimą prižiūrėti savo dvarų. Kaimo gyventojai Šašibušano atžvilgiu buvo nedraugingai nusiteikę ir mėgdavo iš jo pajaukauti. Tam buvo ir daugiau priežasčių. Mėgdamas ramybę ir tylą, jis buvo viengungis. Tėvai gi jo tokiame jo elgesyje žiūrėjo išdidumą ir negalėjo jam atleisti.

Kuo daugiau įgrįso Šašibušaniui kaimynai, tuo jis darėsi didesnis užsidarėlis namuose. Jis sėdėdavo ant kušetės dvejose šalimuose kambarėliuose, pasikrovęs angliškomis knygomis, ir skaitydavo tai, kas jam ta valandėlė būdavo įdomu, nesivadovaudamas jokiū parinktu planu. Toks buvo jo darbas.

Vos jam atvykus į kaimą, tuoj visiems buvo aišku, kad jis šnekasi tik su Giribala.

Giribalos broliai lankė mokyklą. Grįžę namo jie klausda-

kiajam Šašibušanui visa tai įgrįso ir jis ėmė rengtis išvykti į Kalkutą.

Beveik jo išvykimo išvakarėse kaime buvo pastatyta apylinkės teisėjo palapinė. Kareiviai, policininkai, ekonomai, šunes, arkliai, tarnai ir virėjai užtvėnkė kaimo gatves.

Pagal įvestąją tvarką, vaišingumo pareigos krito naybui, ir jis klusniai ėmėsi tiekti vištas, kiaušinius, sviestą ir pieną neginčijamai didesniame kiekyje negu sveičiui reikalinga. Bet kai rytą atėjo virėjas ir įsakė duoti jų sūniui aštuonis svarus sviesto, naybui tarytum kažin kas sudavė per galvą, ir jis virėjui atsakė, kad "jei teisėjo šuo be jokios žalos savo sveikatai gali praryti žymiai didesnį sviesto kiekį negu mūsų vietiniai šunes, tai vis dėlto riebalai tokiam kiekyje vargu beatnės jam naudos." Taip jis ir nebedavė sviesto.

Virėjas nuėjo pas teisėją ir pranešė, kad jis klausęs naybo, kur jam gauti mėsos sūniui, ir kad naybas, kaip braminas, nenorėdamas kalbėti su žemos kastos žmogum prie visų jį išvijo ir dargi nesivaržė negarbingai atsiliepti apie patį teisėją anglą.

(Bus daugiau)

KŪRYBOS PRIEDAS

ADOMO VARNO KŪRYBA

Individualinė mūsų dailė tokia jauna. Veltui ieškotume vardų praeitame šimtmečiuje. Jie pasirodė tik su šiuo amžiumi, kai, gausėjant inteligentijai, vienas kitas, išdrįso studijuoti meną. Atsiradę dailininkai nepasitenkino tik menu, — dar prieš I-ą Pasaulinį karą jie ėmėsi organizuoti kultūrinį gyvenimą, o kuriant savo valstybę, jie įsitraukė ir į visuomeninę veiklą. Taip anos pirmosios kartos įnašas ir mūsų kultūrai yra daugiopas.

Toks yra Adomas Varnas, gyvas anų laikų liudininkas, sulaukęs 75 metų ir dailei iš jų paskyręs 45 metus.

Kaip dailininkas jis viešai pasirodė 1908 m. sausio 7 d. Vilniuje II-je lietuvių dailės parodoje.

Meno mokėsi Petrapilyje ir V. Europos įvairiose mokyklose. Tačiau jis nepasidavė kraštutiniam modernizmui, kartu nenugrimzdė į akademizmą, kuris buvo toks populiarus Petrapilio mokykloje. Daugiausia jis pasisavino iš impresionizmo, ypač spalvos supratimą. Tačiau visos impresionistinės mokyklos su spalvų žaismo ieškojimu jis nepriėmė ir nenuėjo į kraštutinumus, kur galutinai prarandamas piešiamasis objektas. Savo piešinyje Varnas ieško konstruktyvumo, formos raiškumo. Pamėgo jis portretą, psichologinius išgyvenimus. Tai buvo didelė naujiena mūsų dailėje anais laikais.

Portretu jis labiausiai ir išgarsėjo.

Piešė juos ir prieš I-ą Pasaulinį karą, ir nepriklausomybės laikais, ir tremtyje, ir dabar Amerikoje. Portretuose jis jaučia tiesiog skulptūrinį reljefingumą, charakterį ryškina vienu piešiniu, kitu spalva.

Studijuodamas žmonių psichologiją, jis priėjo ir prie šaržo, kur keliom linijom taikliai pagavo būdinguosius bruožus. 1923 m. išleista "Ant politikos laktų" yra vienas iš gražiausių šios rūšies knygų.

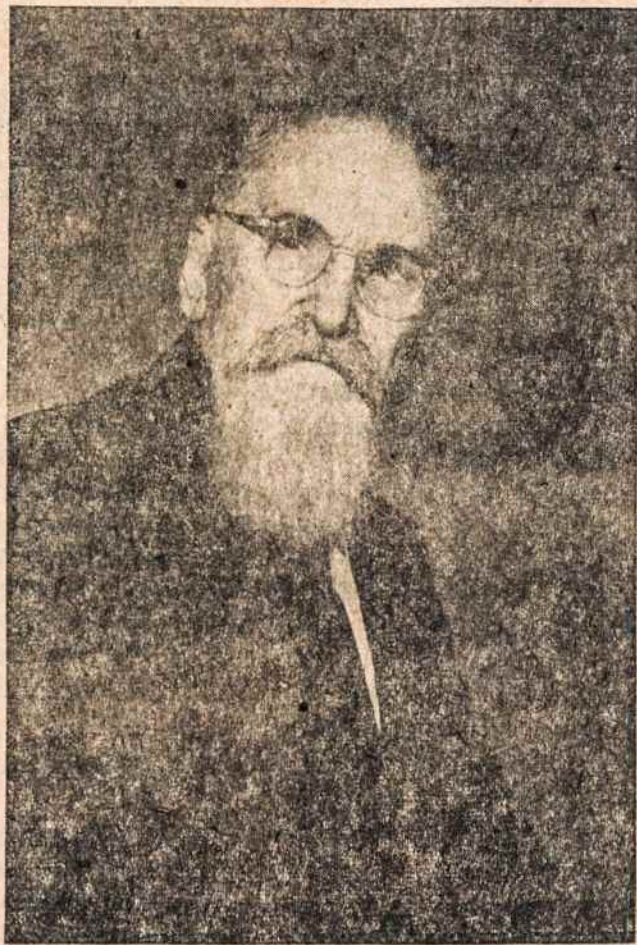
Paskutiniaisiais metais jis nuėjo ir iki istorinės tapybos, sukurdamas didelių paveikslų "Mindaugo karūnavimą".

Salta portreto nuolat buvo atviras ir gamtai, ją stebėjo ir dažnai tiesiai iš gamtos piešė. Pamėgęs buvo Kauną ir Vilnių, suradęs juose gražių architektūros nušvietimų.

Be tapybos A. Varnas reišė ir grafikoje. Jo litografiniai portretai savu laiku buvo kuo plačiausiai pasklidę. Jie

lyvavo įvairiose komitetuose, 1919—1920 m. suorganizavo Lietuvių Meno Kūrėjų Draugiją, kuriai pats pirmininkavo iki 1923 m. Ši draugija surengė ne vieną parodą, ji įkūrė Muzikos Mokyklą ir Valstybės Teatrą Kaune.

Nuo 1924 m. įsijungė į Kauno Meno Mokyklą, kur dėstė iki 1940 m. bolševikų okupacijos. Mokykloje vedė tapybos ir dekoracijos studijas ir vyresnėm klasėm dėstė piešimą.

ADOMAS VARNAS

gabėjo mokyklose, ir jaunimas iš Daukanto, Vaižganto, Mairomio, Žemaitės ir kitų portretų pažino Varną. Iliustravo jis ir nemažai knygų, jas įvairiai ornamentuodamas. Vienas iš gražiausių šios rūšies darbų yra A. Smetonos "Pasakyta, parašyta".

Kaip grafikas piešė ir pirmuosius lietuviškus pinigus, pašto ženklus.

Nuo studijų dienų jis įsijungė ir į visuomeninę veiklą. Da-

Varnas vienas iš pirmųjų atkreipė dėmesį į lietuvių liaudies meną.

1908 m. su dail. Adalbertu Staneika apkelavo visą Lietuvą, piešdamas, fotografuodamas lietuviškus kryžius; jų užfiksavo apie 2,300. Šių nuotraukų dalis yra sudėta 1926 m. išleistame "Lietuvos kryžių" albume.

Liaudies meno turtus jis išdrįso parodyti ir užsienyje. 1925 m. suorganizavote tarp-

tautinėje Monzos parodoje Italijoje jis sutvarkė lietuviškąjį skyrių. Ten lietuvių liaudies menas susilaukė iki tol negirdėto įvertinimo ir buvo lyginamas su didžiųjų tautų tos rūšies kūriniams. Nuo tada ir kiti dailininkai, meno mėgėjai atkreipė dėmesį į liaudies meną ir pradėjo jį rinkti bei saugoti.

Visuomeninei veiklai A. Varnas irgi skyrė nemažą laiką, ypač Vokietijoje. Šiuo metu gyvena Chicagoje, kur taip pat

gyvai domisi kultūrinio gyvenimu ir dalyvauja aktyviai įvairiuose komitetuose.

Dail. Varnas gimė 1879 sausio 2 d. Joniškėje, mokėsi Mintaujoje, Kauno kunigų seminarijoje, Petrapilio Imperatoriškoje Dailės Skatinti Mokykloje, Stiglico Meno Mokykloje, Krokovoje ir Zenevoje. Daugiausia jo kūrinių yra Vytauto Didžiojo Kultūros Muziejuje Kaune.

A. Džugėnas

Poeto V. Mačernio minėjimas Chicagoje

Ateitininkų Meno Draugija "Satrija", kuriai priklausė Vyt. Mačernis, balandžio 3 d. Chicagoje Liet. Auditorijoje, surengė įspūdingą 10 metų poeto mirties sukakties minėjimą.

Iš vakaro per Draugo (penktadienį) ir per Margučio (šeštadienį) radijus buvo pagarsintas patsai minėjimas, Margučio aktorius K. Gatrimas paskaitė poeto penktąją viziją. Minėjimas susirinko pilnutėlė salė gražios publikos, poeto bičiulių, artimųjų ir literatūros mėgėjų. Salėje buvo pakabintas dailiai nupieštas V. Mačernio portretas, papuoštas žalumynų vainiku, apsuptas ateitininkų ir tautos vėliavų. Ant tautiniais raštais padengto stalo buvo padėta vienintelė jo išleista knyga "Vizijos".

Minėjimą pradėjo ir pravedė Vladas Būtėnas. Pradžioje susikaupimu pagerbtas poeto prisiminimas. Tuo metu pritaikyta muziką paskambino L. Leonaitytė, o A. Jasaitytė padeklamavo A. Nykos Niliūno ištrauką eilėraščių, skirtą V. Mačerniui.

Į garbės prezidiumą pakviestas: Satrijos dvasios vadas kun. J. Bagdanavičius, P. Jurkus, rašytojų atstovas V. Ramonas,

dailininkų atstovas K. Žoromskis, muzikų atstovas A. Nakas, Šviesos sambūrio atstovas dr. Valaitis ir V. Saulius — Vizijų leidėjas.

Paskaitė skaite Paulius Jurkus, specialiai minėjimui atvykęs iš New Yorko. Jis apibūdino poeto gyvenimą, būdo savumus jo veržimąsi į mokslą, plačiausiai sustodamas ties kūryba, išskeldamas "Vizijų" bei "Metų sonetų" idėjas, nušviesdamas V. Mačernio pažiūras į poeziją ir jo eilėraščių struktūrą.

Pirmąją dalį baigė J. Grišmanauskas (žvejys, pabėgęs iš Lietuvos 1952 m.), nupasakodamas aplinkybes, kaip žuvo poetas Vytautas Mačernis.

Po trumpos petraukėlės meninėje dalyje E. Blandytė paskaitė penktąją viziją, dramos aktorius A. Dikišis vienintelį V. Mačernio prozos kūrinių "Tuštybė", D. Stankaitytė, akompanuojant A. Prapuolenytei, padainavo porą dainelių.

Minėjimas, užtrukęs tik dvi valandas, savo kultūringa nuotaika, gražių organizuotumu buvo tikrai pavyzdinis ir vienas iš geriausių, visiems atsilankiusiems palikęs gilų įspūdį.

A. T.

SIMANO DAUKANTO SENOVĖ

Prieš kurį laiką pasirodė S. Daukanto "Būdas senovės lietuvių kalbėnų ir žemaičių". Tai reta dovana. Per šią knygą išvengiame ne tik senovę, bet kartu suvokiame ir 19 amžiaus mūsų romantinę kultūrą. Kaip kultūros paminklas jis dabar brangus. Lyg kokia herojinė poema jis pasakoja mums didį Lietuvos praeitį.

"Būdu" Daukantas pelnė populiarumą ir juo labiausiai įtaigoje. Pirmą kartą išleistas 1845 m. Ano meto žmonės pilnai nesuprato, tik vėliau aušrininkai, susižavėję tautos praeitimi, jį išskaitė ir juo įtikėjo. Jis buvo ištisų kartų auklėjimosi vadovėlis. Iš jo sėmės ne tik praeities, bet kartu ir meilės savai tautai.

Kad toji praeitis būtų gražesnė, kad skaitytoją patrauktų ir uždegtų, Daukantas "Būdu" suteikė ypatingą formą. Jis išpuoselėjo stilių, sukurdamas didžiulius periodus, sutelkdamas begalės poetinių priemonių. Dažnai prisimenama vaizdinga senovės girių aprašyma. Kaip toji giria pasidare ir "Būdu" kalba, pilna pamirštų žodžių, žemaitiškų formų, palyginimų, epitetų.

Nauji istorikai naujai nušviefė mūsų praeitį ir "Būde" surado daugel istorinių trūkumų. Tačiau tai nenumažino "Būdo" vertės. Jis pasiliko tvirtas kaip kultūros paminklas su nuostabia forma bei kalba. Ypač dabar, kai mūsų kalba tiesiog dienom blunka, nustodama vaizdingumo bei gyvybės, "Būdas" yra lyg gaivus šaltinis, iš kurio galima semtis daugel pamirštų žodžių, įvairiausių formų. Jį mielai skaitys kiekvienas šviesuolis.

"Būdas" buvo parengtas J. Talmanto gana kruopščiai, aptvarkyta rašyba, nesužalojant žemaitiškų formų. Pridėtas žodynėlis ir kiti paaiškinimai lengvai padės ir ne žemaičių susigaudyti ir perskaityti. Trečią laidą išleido Sakalas 1935 m. Dabar Vytautas Saulius pakartojo ofsetiniu būdu, duodamas mum ketvirtąją laidą.

Skoningą ir gražų viršelį nupiešė V. Petravičius. Jo primityvumas čia ypačiai tinka tai senovei romantinei.

(Knyga turi 359 psl., kaina nepažymėta).

A. D.

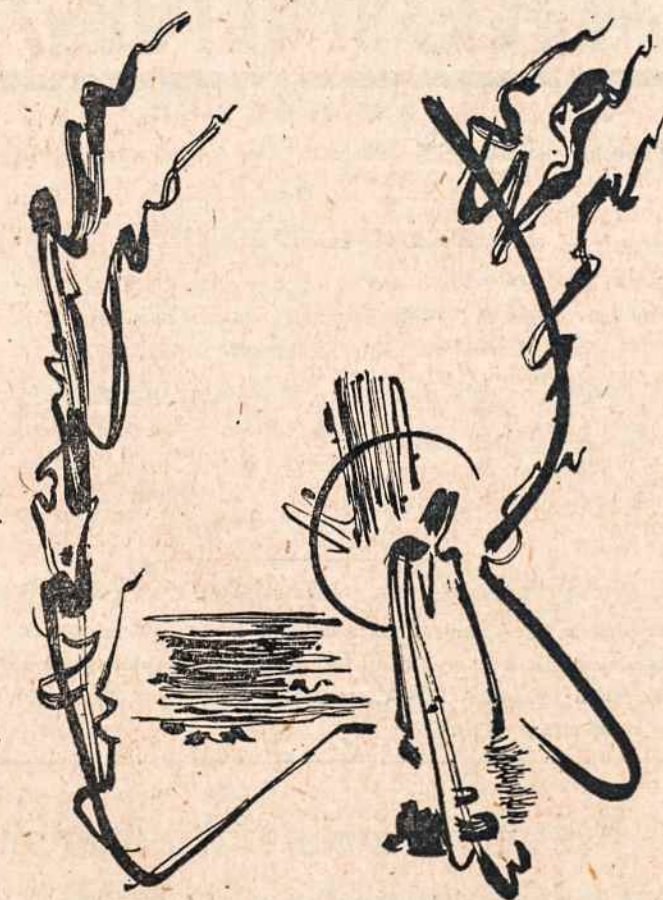
ATSIŪSTA PAMINĖTI

• Leonardas Andriekus — **ATVIROS MARIOS**, lyrika. Išleido Tėvai pranciškonai Brooklyn. Iliustravo Telesforas Valius, 134 psl. kaina 2 dol.

• Aldona-Irena Našvytytė — **VĖJO DAINOS**, eilėraščiai. Išleido Terra, iliustravo Telesforas Valius, 50 psl. Kaina nepažymėta.

UZUOLANKA

Tuo vardu Chicagoje pasirodė dailės, literatūros ir kultūros mėnesinis laikraštis. Redaguoja A. Vilainis-Sidlauskas, leidžia ir spausdina VI. Matulaičio spaustuve. Sutelkiama lengvesnio turinio medžiaga, gausiai iliustruojama daugiausia Chicago lietuvių vaizdais. Spausdinama ofsetu, todėl leidinys daro gana blankų įspūdį.

Leonardas Andriekus

S T E B U K L A S

Dangaus krašteliu prisivėrė —
Jį matė Dievo išrinktieji;
Jį matė visos lauko svėrės,
Kurios per vasarą klestėjo.

Ir aš skubėjau prie šaltinio
Dulkėto veido nusiplauti.
Tą dieną Viešpats atrakino
Kiekvieną jūrų sraigės kiautą.

Visiems užteko gyno oro,
Visi tą patį džiaugsmą gėrė —
Pavirto žemė į altorių,
Pavirto žvakėm lauko svėrės.

Kas benorėtų šiandien grįžti
Į jūrų sraigės tamsų kiautą —
Esu, kaip kūdikis po krikšto,
Malonės vandeniui nuplautas.

(Iš eilėraščių rinkinio "Atviros marios",
ilustracija Tel. Valiaus).

KULTŪRINĖ KRONIKA

• Liet. Enciklopedijos V tomas jau atspausintas ir baigiamas įrišti. Tomas apima raidės D pabaigą, kurią redagavo J. Girnius, ir raidę E, kurią redagavo prof. J. Puzinas. Lietuvos žemėlapis, kurį leidžia Liet. Enciklopedijos leidykla, išgijus J. Andriui, jau baigiamas parengti. Jis turės ir išsamų vardyną.

• Telesforas Valius išrinktas Kanados Grafiškų Sąjungos centro valdybon.

• Lietuvių Dailės Instituto nariais pakviesti: Juozas Aksninas, Jurgis Daugvila ir Algirdas Kurauskas.

• Kazimieras Varnelis ir Jurgis Daugvila šiuo metu dekoruoja Putnamo vienuolyno koplyčią. J. Daugvila vietoje darbo koplyčiai vitražus. Visi darbai numatomi baigti iki vasaros pradžios.

• Kazimieras Žoromskis atsidėjęs rengiasi tapybos parodai, kuri bus atidaryta balandžio 23 d. Marijos Aukšt. Mokyklos patalpose Chicagoje.

• V. Mincevičius Romoje išvertė A. Vaičiulaičio novelę "Rogės", kurias vasario 16 proga atspausdino "La Rocca" žurnalas, ir Nelės Mazalaitės legenda "Kareivis Jonas", atspausdino "L'Araldo" žurnalas.

• Terros leidykla šiemet yra numatę išleisti J. Aisčio, A. Miškinio poezijos rinkines, B. Sruogos "Apyaušrio dalia", A. Skėmos "Čelestą", M. Katiliškio "Nuobodžiu krantu", J. Jankaus "Nuostabus krepšys", I. Simonaitytės "Pavasario audro", Ig. Šlapelio "Leonardo da Vinci" ir kit. kūrinių.

• Pasaulio Liet. Archyve per 1954 m. įtraukta archyvinės medžiagos į registracijos kny-

gas 1583 numeriai. Gautoji medžiaga atsiųsta iš 19 kraštų. Archyvo atstovybės veikla 14 kraštų.

• Pabaltiečių diena rengiama Vokietijoje rugsėjo pabaigoje ar spalio pradžioje. Rengia Baltų-Vokiečių Draugija. Ta proga per radiofonus bus duodami būdingesnieji lietuvių, latvių ir estų kūriniai. Iškilmingas draugijos posėdis įvyks Stuttgarte, kuriame posėdžiaus ir atskirios sekcijos. Pranešimus padarys Baltų Institutas, vokiečių Herderio Institutas. Be to, numatomas didelis vakaras su Pietų Vokietijos radiofono orkestru, baltų chorine muzika ir liaudies dainomis, baltų meno, raštijos ir tautodailės parodos.

• Philadelphijos orkestras, vienas iš geriausių Amerikoje, gegužės ir birželio mėn. išvažiuoja pirmąjį gastrolių kelionę į Europą. Orkestro diriguos Eugene Ormandy.

• Biblijos rankraštis, rastas 1947 m. vienoje uoloje prie Mirties jūros, parduotas Amerikai. Rankraštis buvo Sv. Morkaus vienuolyne senojoje Jeruzalėje. Iš ten, sumokėję daugiau kaip milijoną dolerių, nupirko JAV. Į Ameriką jis buvo atgabentas specialioje apsaugoje. Į Washingtoną palydėjo sustiprinta policijos sargyba. Rankraštys yra Izaijo knyga, Habakuko komentarai ir viena dalis dar neišaiškinta.

Aidų premijai

yra atsiųsta 6 mokslo veikalai. Jury komisija posėdžiaus balandžio viduryje. Premijos įteikimas įvyks Bostone gegužės 1 d. Tai pačia proga bus ir didelis koncertas.

PASIRENKIME BŪSIMAI DAINŲ ŠVENTE!

Kai paskaiciau apie rengiamą bendrąją JAV ir Kanados lietuvių dainų šventę, prisiminiau Vaižganto "Pragiedruolių" vieną vietą:

"Viuaktelėjo balsų galybe pravirpinti Ventos kriaušiai, skardžiai, sudejavo jauni miškai, pasiūsdami vės toliau, vis toliau pagautą ir pagaujamą aidą, — suskambėjo visi skardžiai..."

Jų dainos garsai pasiekė tada nuo savo tautos atitrūkusio bajoro Sviestačiaus širdį, atvėrė jam akis.

Man vaidenosi, kad štai 1956-tais metais, gal liepos 4-tą, o gal kita dieną, kur nors prie Chicagos, lietuviai dainuoja savo lygumoms ir miškams, galingai priversdami aidą nešti toli toli... To aido klauso tūkstantčiai lietuvių. Jis pasiekia ne vien šių laikų "bajoro" (ar čiagimuso, ar "dypuko") širdį.

Didžiulėje estradoje regiu tūkstantinį chorą. Visi, kurie dešimtmečius Bostone, Elizabeth, Brocktone, Chicagoje, Brooklyne ir Clevelande, kiekvienoje mažoje lietuviškoje parapijoje ar kolonijoje dainavo: "Lietuviais esame mes gimę, lietuviais norime ir būt", visi čiurlioniečiai, dainaviečiai, varpininkai, visokių klubų ir organizacijų chorai ir kvartetai — štai pirmą kartą drauge užtraukia:

"Tą garbę gavome užgimę, jei ir neturim leist pražūt".

Ar tai tik svajonė? Ne. Didesnieji chorai jau užsiregistravo, sudaromas repertuaras, spausdinamos gaidos. Laukiama daugiau ryžto ir iš mažesnių vietovių. Reikia tikėtis, kad chorvedžiai ir choristai, kurie tiek daug laiko yra paskyrę lietuviškai dainai, neišsigas ir didesnis kelionės ir poros dienų išvykos iš savo parapijos. Netrukus bus numatyta diena, kada bus šventė, tad per metus daugumas dainininkų galės pasitvarkyti savo atostogas taip, kad dainų šventėje galėtų da-

lyvauti. Suvažiavimus turi sportininkai, studentai, įvairios organizacijos, argi mes, dainininkai, kas kelinti metai negalime suvažiuoti?!

Savo principinį sutikimą dalyvauti šventėje reikia siųsti J. Kreivėnui, 1602 So. 48 Ct. Cicero 50, III.

Jis yra Laikino Organizacinio Komiteto sekretorius. Registruotis prašomi taip pat oktetai, kvartetai ir pavieniai dainininkai.

Registruokimės, repetuokime ir 1956-tais metais suvažiokime ir padainuokime!

P. Natas

ADOMAS VARNAS — KARALIAUS MINDAUGO VAINIKAVIMAS

Vyrų dienos Kearny, N. J.

MISIJS

Siemet misijos vyko naujojoje Sopulingosios Dievo Motinos bažnyčioje. Prasidėjo kovo 27 ir baigėsi Vėrbų sekmadienį. Žmonės Misijas gausiai lankė. Tai pirmutinės misijos naujoje bažnyčioje.

Misijas vedė ir savo gražiais ir iškalbingais pamokslais visus didžiąjai Prisiškėlimo šventei priruošę — tėvas Modestas Stepaitis, OFM. Parapija dėkinga tėvui Stepaičiui už jo įdėtą sielą, kad misijos būtų sėkmingos.

BENDRA KOMUNIJA

Su misijų užbaigimu sutapo ir šventojo Vardo Draugijos vyrų bendroji Komunija. Tai graži šios draugijos tradicija, kasmet Vėrbų sekmadienį surengti bendrą Komuniją.

Draugijos intencija iškilmingas mišias atlaikė misijas vedęs Tėvas Stepaitis. Komuniją priėmė apie 300 vyrų ir vėliau visi dalyvavo iškilminguose

pusryčiuose Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centro salėje.

Pusryčių metu buvo pasakyta daug sveikinimų ir kalbų. Kalbėjo angliškai: draugijos dvasios vadas kun. D. Pocius, N. J. valstybės Gynėjo padėjėjas adv. A. Salvest, Rev. Robert P. Egan, Boys Town vedėjas, Kearny miesto mayoras J. Healy, lietuviškai: Tėvas Modestas Stepaitis ir adv. K. Paulis.

Tėvas Stepaitis pasidžiaugė gražia šios draugijos veikla ir palinkėjo ir toliau eiti tuo keliu, susilaukiant dar didesnių laimėjimų katalikybės ir lietuviybės atžvilgiu, o advokatas K. Paulis išskėlė senesniosios kartos didelius darbus ir paminėjo tėvų darbo tolimesnius vykdytojus — jaunąją kartą, jau čia gimusią.

Pusryčių nuotaiką dar pajaukino angliškais dainomis vyrų kvartetas iš Jersey City.

Iškilmingas vadovavo Draugijos pirmininkas Wm. Grinevičius.

NAUJOSIOS BAŽNYČIOS FONDAS

Iš naujosios bažnyčios pašventinimo vakarienės — bankieto — gauta gryno pelno

\$1900. — o pašventinimo metu darytoji speciali rinkliava davė — \$2400. —

Parapijos vadovybė dėkinga visiems aukojusiems, vakarienių rengėjams ir dalyviams.

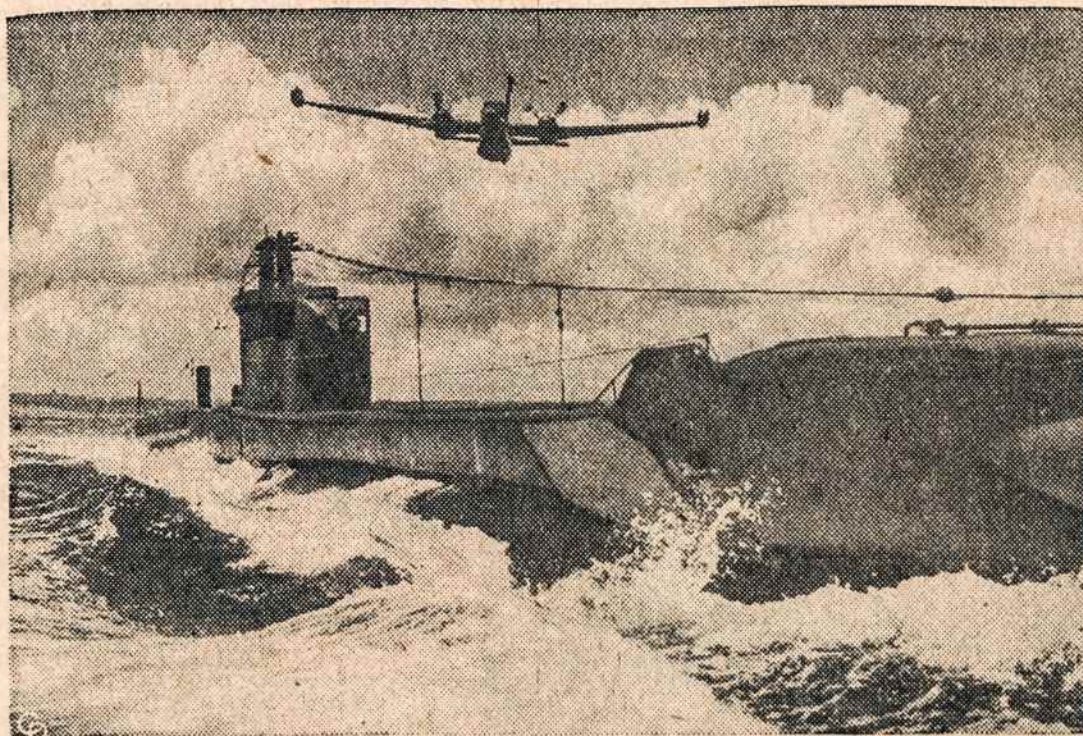
Naujosios Bažnyčios Fondo vienas artimiausių uždavinių gegužės 21 d. surengti didžiulę pavasario pasilinksminimo vakarą Lietuvių Kat. Bendr. Centro Salėje, 6 Davis Ave. Kearny, N. J. Daroma visa, kad vakaras būtų sėkmingas ir kad parapiečiai bei svečiai turėtų progos maloniai ir jaukiai praleisti laiką.

LITUANISTIKOS KIOSKAS

Lietuvių Bendruomenės Kearny-Harrison Apylinkės Valdybos iniciatyva, kleb. kun. L. Voiciekauskui sutikus, sekmadieniais po mišių salėje, esančioje po bažnyčia, parduvinėjami lietuviški laikraščiai, knygos, žurnalai ir kt.

Vėliau tam reikalui prie naujosios bažnyčios numatoma įrengti kioskas. Bus stengiamasi patarnauti visiems, kurie norės užsisakyti arba nusipirkti lietuviškosios spaudos (laikraščių, knygų, žurnalų ir kt.)

Šį reikalą tvarkyti įgaliotas šios Apylinkės kultūros vadovas Kazys Barzdukas. J. M.

BRITŲ povandeninis laivas Ramiojo vandenyno manevruose. Viršuje Australijos lėktuvas.

GRAŽUS RELIGINIS KONCERTAS LAWRENCE

Sv. Pranciškaus bažnyčioje kovo 27 įvyko religinis koncertas. Programoje išpildyta Duobis oratorija "Septyni Kristaus žodžiai", diriguojant Iz. Vasyliūnui, vargonais grojant V. Vasyliūnui, solistų partijas giedant sopranams St. Raznauskaitėi ir I. Libbey, tenorais J. Blaževičiui ir J. Lisauskui, baritonui J. Černiauskui. Chore sopranais giedoja

I. Libbey, M. Piliplienė, S. Raznauskaitė, E. Vasyliūnienė, Iz. Zolubaitė; altais — J. Anbrukaitytė, G. Libbey, A. Songailaitė, M. Songailaitė, E. Valikonienė, R. Vasyliūnaitė; tenorais — J. Blaževičius, J. Lališ, W. Libbey, J. Lisauskas, S. Sapka, P. Ulnavičius, J. Žemys; bosais — E. Beland, J. Černiauskas, prof. A. Lesčinskis, F. Slipkauskas, J. Stake-

liūnas, J. Strelčiūnas, J. Valiukonis, J. Valiukonis, Jr. Po koncerto palaiminimą suteikė prel. Pr. Juras.

Vėliau bažnytinėje svetainėje buvo suruogstas pobūvis-kavutė. Kavute rūpinosi El. Valiukonienė, padedama E. Vasyliūnienės ir St. Raznauskaitės. Buvo pasakyta eilė kalbų ir sveikinimų bei padėkų koncerto programos dalyviams ir svečiams. Po žodį tarė prel. Pr. Juras, bostoniškiei svečiai solistas St. Liepas ir komp. J. Gaidelis, tėv. A. Bružas, M. S. ir užbaigė savo nuosirdžia padėka choro vedėjas smuikininkas Iz. Vasyliūnas.

NEWARK, N. J.

Choro sukaktis

Šiais metais parapiinis Svč. Trejybės bažnyčioj šv. Cicilijos choras mini 50 m. sukaktį. Ta proga rengiasi gyviau pasirodyti. Programos pirmajai daliai kovo 27 choras suruošė bažnytinį koncertą, kuriame gedojo lietuvių J. Gruodžio, J. Gaubo, J. Stankūno, A. Mikulskio, J. Dambrausko, A. Kačanausko, V. Paulausko bei tradicinius svetimųjų kūrinius. Choras ir solistai, vedami L. Stuko ir Ch. Stankūno, pasirodė pusėtinau susigiedoję. Vargonais solo grojo Fr. Venskūtiūtė, solo giedojo Ag. Skarulytė, Ch. Douchess, P. Venskūnienė, L. Stukas, Ch. Laurinaitis ir Juliana Strolis.

Prel. Ig. Kelmelis savo kalboje nuosirdžiai padėkojo chorui ir solistams už jų įdėtą darbą ir pasisekimą. Taip pat palinkėjo ir toliau nenuilstamai giedoti Dievo ir tautos garbei. Galima nusiskusti, žmonių galėjo atsilankyti daugiau. Koncertas baigtas palaiminimu, kurį suteikė kun. P. Totoraitis. Po to sekė vaisės šv. Jurgio salėje. F. V.

LINDEN, N. J.

Lindeno Alto skyrius kovo mėn. įvykusiame visuotiname narių susirinkime išrinko naują skyriaus valdybą iš šių asmenų: pirm. Jonas Liudvinaitis, vicepirm. Salomėja Čerionė-Mulks, išdininkas Mikas Klimas, finansų sekr. Stefanija Varneckienė, sekr. Vladas Tursa.

Pranešimus apie skyriaus metinę veiklą bei finansinę padėtį padarė pirm. J. Liudvinaitis, sekr. V. Tursa ir išdin. M. Klimas.

Nors skyrius įsteigtas tik prieš trejetą metų, tačiau savo darbas yra plačiai pasireiškęs ar tai talkininkaudamas Alto centrui, kreipiantis Lietuvos laisvinimo reikalais ir valdžios įstaigas, ar tai darbuojantis vietoje tarp pačių lietuvių. Per tuos trejus metus

skyrius finansiniai yra parėmę Alto centrą, kasmet nusišaudamas didesnę ar mažesnę sumą Lietuvos laisvinimo reikalams. Siemet yra nusišta 226 doleriai, kurie buvo suaukoti per įvykusį Vasario 16-tos minėjimą.

Tenka maloniai pasidžiaugti, kad Vasario 16-tos proga Lindeno Alto skyriaus pasiūstos organizacijų atstovų susirinkime priimtos rezolucijos Amerikos vyriausybei bei kai kuriems senato ir kongreso nariams radó plataus atgarsio ir senato, ir kongrese. Be to, viena rezolucija net yra atspausdinta "Congressional record". Gauta malonūs atsakymai iš Valstybės Departamento bei paskirų senatorių ir kongresmanų. Skyriaus pastangomis pirmą kartą Lindeno miesto istorijoje Vasario 16-tos proga miesto meras išleido proklamaciją, paskelbdamas tą dieną lietuvių diena. Amerikiečių vietinė spauda, viską nors trumpai, bet gražiai paminėjo. Visa tai įrodo, kad iš amerikiečių tarpo laimėta daugiau draugų, pritariančių Lietuvos laisvės kovai.

Tačiau tenka ir apgailestauti, kad iš lietuvių tarpo atsiranda asmenų, kurie rašydami apie Vasario 16-tos minėjimą, nežiūrint, kad ir patriotinėje spaudoje, sąmoningai ar nesąmoningai, bet pasistengia mums lietuviams taip brangios šventės prasmę nuvertinti. Aprašoma taip, tarytum įvykęs ne Vasario 16-tos mi-

Liet. studentų sąskrydis Philadelphijoje

Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdyba kartu su Philadelphijos skyriumi

rengia studijų dienas Philadelphijoje.

Jos įvyks per Atvelykio savaitę, t. y. balandžio 16-17 dd. Pradžia šeštadienio rytą 9.30. Visi dalyviai registracijai renkasi į Lietuvių Banko patalpas, 202 North Broad St., Philadelphia. Programoje numatytos prof. A. Salio, prof. Jurskio ir doktoranto K. Ostrausko paskaitos, meninis vakaras, iškilmingas posėdis, ekskursija po įdomesnes Philadelphijos vietas (Independence Hall ir t.t.). Studentija turės retą progą pažendratuoti su mūsų profesūra.

Visi studentai kviečiami vykti į studijų dienas Philadelphijoje. Dalyviams bus parūpintos nakvynės.

Dėl smulkesnių informacijų prašome kreiptis į kol. R. Aleknaite, skyriaus sekretorę,

nėjimas, bet šiaip lietuviškas subuvimas, kuriame susirinkusieji geris tik puikia menine dalimi. Apie šventės pagrindinę dalį, kurios centre visada yra mūsų kenčiančios tėvynės Lietuvos reikalai, neužsimenama nė vienu žodžiu. B. V.

361 East Gale St., Philadelphia 20, Pa.

Iki malonaus pasimatymo.

Centro Valdyba

PITTSBURGH, PA.

Pittsburgho Jaunųjų Lietuvių Organizacija rengia savo metinį ir tradicinį radijo banketą, kuris įvyks balandžio 24 d., sekmadienį, Lietuvių Mokslo Draugijos svetainėje, 142 Orr St., Soho daly. Programai išpildyti atvažiuoja kvartetas net iš Miami, Floridos. Taip pat dalyvaus ir vietiniai žymesni dainininkai.

Banketas, arba vakarienė, prasidės 6 val. vak. Dalyvaus žymūs svečiai: kongresmanas James Folton ir kongresmonė E. Buckinina, taip pat ir vietiniai lietuvių žymūs veikėjai bei svečiai. Po banketo bus šokiai, dainos, žaidimai ir kiti įvairumai. Gros žymūs muzikantai. Parengimo pelnas skiriamas tautinių drabužių įsigijimui, kad būtų galima pasirodyti televizijoje. Visi Pittsburgho ir apylinkės lietuviai kviečiami dalyvauti šiame Jaunųjų Lietuvių Organizacijos banke- te. F. Žilionis

VASARIO 16 GIMNAZIJA SVEIKINA

Prisikėlimas yra didelio džiaugsmo šventė. Ta proga Vasario 16 gimnazija visiems rėmėjams siunčia nuosirdžius sveikinimus ir linkėjimus.

Dabar pasibaigė mokslo metai. Baigiamuosius egzaminus išlaikė 4 mokiniai. Kitais metais bus dviguba laida. Viso yra 170 mokinių. Mokslo atžvilgiu mūsų gimnazija prilygsta vokiečių gimnazijoms. Geros valios žmonių sudėtos gimnazijos išlaikymui aukos yra pateisintos. Gimnazija prašo rėmėjus nenustoti kantrybės ir toliau tęsti paramą. Religijai ir pasaulėžiūrai atžvilgiu mokiniai turi vienodą respectą.

Visiems rėmėjams priklausoma didelis gimnazijos dėkingumas.

Dr. Vl. Literksis, gimnazijos direktorius

RACINE, WIS.

Parama kun. Vaclovui Sarkai

Racine, Wis. lietuviai, gyvenę Vokietijos stovyklose prieš atvykstant į JAV, jautriai reagavo, išgirdę apie kun. V. Sarkos nelaimę ir vėliau gaudus apie jo ankstyvą mirtį, nes visi jį gerbė už didelį tolerantiškumą, pašiauokojimą savo pareigoms ir gerą lietuvišką širdį. Dabar visi labai apsidžiaugė, kad žinios apie jo mirtį neteisingos. Ligonis, pakėlęs keletą sunkių operacijų, sėkmingai sveiksta.

Raciniečiai, žinodami, kad gydymasis pareikalau daug išlaidų ir, kartu norėdami atsiidėkoti bent dalinai jaunam kunigui už vienokią ar kitokią praeityje suteiktą pagalbą, parinko tam tikslui auką.

Aukojo: po \$10 — Stasė Stočkūnė; po \$5 — E. P. Kleinnotai, S. P. Petrušaičiai, J. V. Vilniškaičiai, K. Žilėnas; po \$3 — Ed. Baltušis, O. S. Budriai, O. V. Kazemėkaičiai; po \$2 — Pr. Vindašius, A. Žizminskaitė, Vl. Vilcinas, J. Giedrikas, Ed. Silingas, J. Plečkaitis, dr. Ad.

Palaitis, J. Kazemėkaičytė; kiti aukojo po mažiau. Viso surinkta \$65. Pinigai betarpiškai pasiūsti ligoniui.

Aukos lietuvių palaikymui Tėvynės Mylėtojų Dr-jos 121 kuopos narių susirinkimas nutarė paaukoti \$50 Lietuvos istorijos leidimui ir \$25 Lituanistikos Institutui.

Kuopos valdyba, kurią sudaro: M. Kasparaitis, A. Pakšys, Ig. Paukštėlis, P. Petrušaitis, Stasė Stočkūtė, Vl. Vilcinas ir K. Žilėnas, yra metų begyje įpareigota rūpintis, kad aukomis būtų remiamos laisvinimo ir lietuviybės palaikymo institucijos.

Saumus koncertas Cikagos Lietuvių Vyrų Choras, vedamas muziko Vl. Baltušaičio, balandžio 30 d. koncertuos mūsų kolonijoje. Koncertu susidomėjimas didelis, ypač dailiosios lyties tarpe. Tikimasi gausių svečių iš kaimyninių kolonijų. Koncertą ruošia TMD kuopa. Pelnas, jei jo bus, numatomas skirti lietuviškiems reikalams. P. P.

MAKIO LANZA savo šeimos tarpe, vieną vakarą neatėjęs dantuoti, atleistas nuo dviejų savaitių sutarties, savaitei būtų uždirbęs 50,000 dol.

DAR GALIMA ISIGYTI pavieniams pirkėjams (platintojams nesuimčiame dėl mažo turimo kiekio)

V. AUGUSTINO

LIETUVOS VAIZDŲ ALBUMA

Puiki dovana svetimauciams įvairioms progoms, tiems, kurie Lietuvos nėra matę, be to, ir mačiusiems gražus prisiminimas

KAINA — \$5.00

"DARBININKAS"

680 BUSHWICK AVE. BROOKLYN 21, N. Y.

IŠ VISUR

• Kun. Jono Vaitiekūno, Providence, R. I., šv. Kazimiero parapijos klebono, 25 metų kunigystės jubiliejaus minėjimas įvyks Atvelykio sekmadienį, balandžio 17 d. 10:30 jubilias laikys iškilmingas, šv. Mišias, kun. dr. Matulaitis MIC pasakys pamokslą. Popiet 4 v. parapijos salėje jubiliatui pagerbti parapijos mokyklos mokiniai ir parapijos choras, vedamas varg. J. Beinorio, išpildys meninę programą.

• Kaziūnės Kurelaitytės-Skirvinskienės (Skirvin), gimusios Pabebirų kaime, Girkalnio valsčiuje, tėvo vardas Baltramiejus, ieško Magdalena Kurelaitienė, 2835 Alabama Ave., Baltimore 27, Md.

• Altas paskyrė Liet. Stud. Sąjungos leidžiamam anglų kalba biuleteniui Lituanus 150 dol. paramos. Biuletenio 2 nr. neseniai pasirodė, dabar rengiamas trečiasis.

• Kun. Jonas Svirnelis, lietuvis misijonierius Indijoje, Vėlykų švenčių proga sveikina visus savo geradarius, bendradarbius.

• D. Britanijos Lietuvių Sąjungos 8 visuotinis suvažiavimas išrinko naują centro valdybą: M. Bajorinas — pirm., kun. A. Kazlauskas, prof. S. Žymantas, inž. J. Vilėniskas, rašyt. F. Neveravičius — valdybos nariai. Akc. Lietuvių Namų B-vės įsigygame netoli Londono ūkyje liepos pradžioje bus surengta skautų ir jaunimo vasaros stovykla. Vasarą ūkyje veiks vasarvietė, kur vienu metu galės atostogauti 60 asmenų.

• "Europos dienos" buvo surengtos Baden Baden, Vokietijoje, kovo 19 d. Kongrese dalyvavo 18 tautų, daugiau kaip 430 atstovų. Lietuvius atstovavo L. R. Kryžiaus vyr. valdybos pirmininkas kun. dr. L. Gronis, kuris turėjo pasikalbėjimą su Paneuropos Unijos pirmininku.

• L. Raudonojo Kryžiaus vadovybė Vokietijoje užmezgė santykius su vokiečių Raudonojo Kryžiaus Wuerttenbergo-Badenų krašto vadovybe ir rūpinasi išgauti studentams paramos.

• "Venecuelos Lietuvis" tokiu vardu pasirodė naujas žurnalas Venecueloje. Leidžia LB. Maracy apylinkė, redaguoja A. Diržys ir J. Kukanauza. Iki šiol buvo leidžiamas "Tėvų kelias" Caracase. Valencijoje — "Vyties Kelias".

• Kun. V. Sarkos sveikata gerėja. Gydos Bergedorfo ligoninėje, Vokietijoje, iš kurios mano greit išėiti.

• Vasario, 16 gimnazijoje vyksta baigiamieji abiturientų egzaminai. Siemiet išleidžiama trečioji abiturientų laida, kurioje yra tik keturi. Gimnazijos pastatytas vaidinimas — "Stebuklingoji dūdelė" — buvo pakartotas Huetttenfeldo vokiečių mokykla ir apylinkės vokiečių publikai.

• Syracuse, N. Y. gyvena keletas lietuvių, išsiskleidusių visame mieste. Dalis jų studiuoja. Tačiau kartas nuo karto sueina šventėm. Drauge paminėjo vasario 16. Ta proga buvo surengtos pamaldos universiteto koplyčioje, kur studentų kapelionas visiems priminė Lietuvą. Lietuviai kapelionui dovanojo lietuvišką kryžių ir V. Augustino vaizdų albumą. Balandžio 2—3 d. įvyko rekolekcijos, kurias vedė T. V. Gutauskas, SJ.

• Ag. Rudys Brizbanės universitete Australijoje baigė geologijos mokslus, paskirtas į valdinę įstaigą ir dirba savo specialybėje. Universitete įvairiomis progomis jis yra kalbėjęs apie Lietuvą.

Liet. Gen. Konsulatas New Yorke paieško

ALEKSANDRAVICIUS, Feliksas.

BAKSEVICIUS, Pranciškus, iš Pervaznikų k.

BAKSEVICIUTES BARANAUSKAS, Jonas, iš Alovės, Alytaus aps.

GRAJAUSKAS, Kazys

IVASKEVICIUS, Leonas, iš Tryškių m., Šiaulių ap.

JAVAIŠIENĖ-PETRAITYTĖ, Marija, d. Domininko

KARNICKAS, Leonas, iš Carapinskių k., Salako val., Zarasų ap.

KLIMO, Jurgio, ir jo sesers STANIONIENĖS, Kotrynos vaikai, iš Kėdainių aps., prašomi atsilipti

MACERINSKAS, Kazimieras (MET, Carl), iš Vaineikių k., Jonišio vl., Šiaulių ap.

MET, Carl (MACERINSKAS, Kazimieras), iš Vaineikių k., Jonišio vl., Šiaulių ap.

MIKALAUŠKIENĖ-STRUO-PAITE, Marija

MILASIUS, Bonifacas, iš Protkunų k., Salako vl., Zarasų ap.

MISEVICIUS, Martynas, iš Birščių k., Krosnos par., Marijampolės ap.

MORKŪNAITYTĖS, iš Morkūnų k., Rumšiščių vl.

NARBUTAS, iš Latvagalės k., Kvietkų par., Papilio vl., sūnus Motiejaus

PAULAUSKAS, Vincas, gimes ir gyvenęs Chicagoje

PECKAITIENĖ, Ona, iš Šaikių aps.

PETRAITIS, Zigmas, sūnus Domininko

PETRAITYTĖ - JAVAIŠIENĖ, Marija, d. Domininko

POSKIENĖ, Cecilija, ir vaikai Kristė ir Vaitiekus

PRANEVICIUS, Juozas ir Vincas

RAIZYS, iš Pažerių k., Vilkaviškio ap.

RAIZYTE, Marija, iš Pažerių k., Vilkaviškio ap.

SAVICKAS, Jonas, iš Girstupio k., Kauno ap.

STRUO-PAITE-MIKALAUŠKIENĖ, Marija

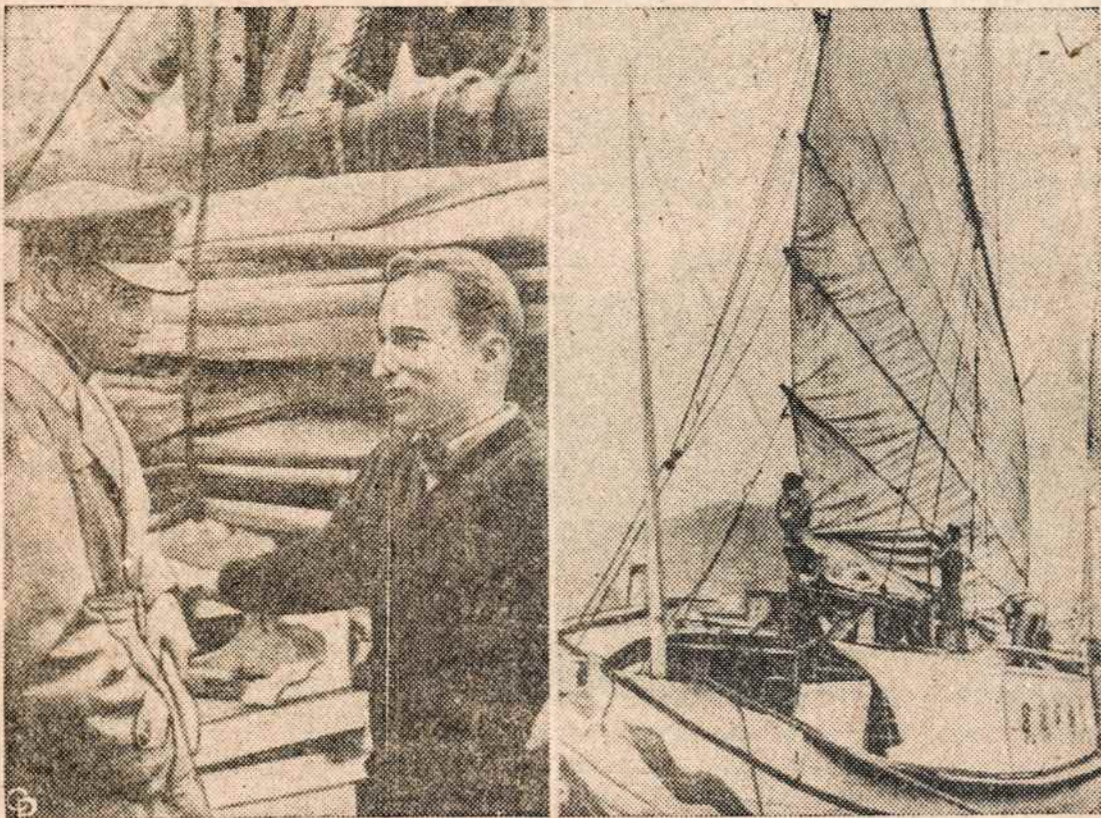
Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsilipti šiuo adresu:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA

41 West 82nd Street,

New York 24, N. Y.

KINIETIS IS FORMOZOS būriū laivū plaukia į San Francisco. Jo laive plauks dar penki nacionalistai kiniečiai ir Amerikos vicekonsulas Calvin E. Mahler, kairėje jis kalbasi su kiniečių kabininku.

WATERBURY LAIMĖTA KARŠTA KLUBO KOVA

Siemet ir 103 Green St. klubas paskyrė Altui 50 dol. auką, nors bimbinkū buvo karštai prieš aukos skyrimą kovojama. Valdybos posėdy buvo sulaukta aukos išrašymo čekis, ir reikalas atsidūrė vėl susirinkime. Kovo mėnesio susirinkime Mizaros ir Bimbos pasekėjai atėjo organizuoti ir aukos skyrimą atmetė. Kilo sujūdimas ir reakcija. Balandžio 1 d. susirinkimas, tuoj po protokolo skaitymo, iškėlė protestus prieš aukos sulaikymą. Į šį susirinkimą atėjo net čia gimusieji valdininkai, kaip Prosecutor City of Waterbury Vincas Matusėvičius ir kiti. Matusėvičius pagrindė teisiskai aukos paskyrimo legalumą. Ypatingai griežtai kilo prieš komunistuojančių kombinacijas Antanas Lazdauskas. Tarp griežtų balsų girdėjosi ir reikalavimų, kad sulaikusiems valdybos nariams čekio išrašymą negali būti vietos valdybos postuose. Po karštų reikalavimų ir protestų buvo nutarta tuojau išrašyti čekį ir perduoti Altui. Tuoj po susirinkimo čekis ir buvo išrašytas.

tas ir perduotas Tamui Visoskiui, atstovaujančiam klubą vietos Alto skyriui ir taip pat energingai visuose susirinkimuose kovojusiam už aukos skyrimą. Ankstesniuose susirinkimuose, aniams maišant, daugelis narių nesiorientavo net, kas čia dedasi. Šį kartą didelio susipratimo parodė net iš čia gimusių jaunųjų, kaip Robertas Rimas ir kiti. Prieš protestų audrą sugniužo mizarininkų atkaklumas. Tik kelios rankos tepakilo, dar vis mėginant aukos skyrimą sulaikyti. Paskutinis susirinkimas parodė stiprų waterburiečių patriotinį susipratimą ir pašalinio klubeliu anų lipinamą gėdą, iškeldamas ne tik šio klubo narių, bet ir Waterburio lietuvių garbę. M. S.

KADA TEATRO DIREKTORIUS IR REŽISORIAI TAMPA AKTORIAIS

Waterburio scenos mėgėjų teatro direktorius dr. V. Šmulštys ir režisoriai: Jonas Brazauskas ir aktorius Viktoras Vaitkus atlieka svarbius vaidmenis premjeroj "Varpų giesmė", kuri statoma balandžio 17 d. 4 v. p. p. Waterburio šv. Juozapo parapijos salėje. Po ilgesnės pertraukos vėl kalė pasirodo daugeliui matyti gabūs aktoriai: Algimantas Zemaitis ir Danutė Malakauskaitė, kurių vienas grįžo baigęs karinę prievolę ir antra baigusi studijas. Be to, dalyvauja jau ankščiau matyti aktoriai: Julija Puodžiukaitienė, Vytautas Petruskevičius, Gintas Zemaitaitis, Aliodija Jankauskaitė. Pirmą kartą pasirodys: Kazys Urbšaitis, Vladas Vaškelis, Feliksas Vasiliūnas, Raimundas Maruškevičius.

Didingos, gražios ir daug darbo pareikalavusios dekoracijos yra dail. K. Jatužio, o rūbus ir aprangą pagal jo paties eskizus parengė ponis Jatužienė. Apšvietimas ir elektros įrengimai Juozo ir Jurgio Valaičių. Anksčiau daug kas matė Waterburio teatrą su gerai paruoštomis ir turėjusiomis didelio pasisekimo linksmomis komedijomis. Šį kartą teatras, minėdamas savo penkerių metų veikimo sukaktį, pasirinko pastatyti rimtą Petro Vaičiūno premijuotą ir Kauno Valst. Dramos Teatre turėjusį didelį pasisekimą "Varpų giesmė". Ši veikalą turėtų pamatyti kiekvienas ir jame daug ko naudingo ras. Kiekvienas pamatys, kad senovės lietuviai nebuvo stabmeldžiai, ir kas buvo tikrieji krikščionybės nešėjai į lietuvių tautą. Be to, veikalas įpinta stipri meilės ir kančios intriga. Todėl visi per Atvelykį į Waterburį, nes dėl didelių dekoracijų nebus galima išvykti su gastrolėmis kitur. Šaukuvis.

DETROIT, MICH.

Nauja liet. organizacijų centro valdyba Kovo 20 Detroito lietuvių organizacijų atstovų susirinkime buvo išrinkta nauja DLOC valdyba, kuri pirmame savo posėdy kovo 27 pasiskirstė pareigas taip: pirm. Pr. Polteraitis, vicepirm. A. Norus, sekret. V. Kutkus, išd. J. Pilka, fin. sekr. Br. Polikaitis ir valdybos nariai: A. Banionis bei A. Misiūnas. Literatūros vakaras įvyks balandžio 16 (šeštadienį) 7 v. vak. Hispanos Unidos

salėje. Vakara rengia L. B-nės Detroito apylinkė romano konkurso laimėtojai Alei Rūtai- Arbačiauskienei pagerbti. Programoje dalyvaus pati laureatė, akt. Vitalis Zukauskas iš New Yorko ir, tikimasi, Bernardas Brazdžionis iš Bostono bei Detroito gyvenantieji rašytojai. Pó programos bus šokiai ir veiks bufetas. R. Valatkos radijo valandėlė Atvelykio vakare rengia programą ispanų salėje. Dainuos J. Valiukas, Jina Variakojytė, Pr. Zaranka, studentų ateitininkų trio (Zaranka ir A. J. Polikaitis) ir kiti. Akompanuos Elena Mykolaitienė. Bus visokių linksmųjų.

Čiurlionio sukaktis Clevelande

Jubilėjnis Čiurlionio ansamblio koncertas įvyks gegužės 15 d. Severance Hall rūmų salėje. Dalį programos atliks ir svečias — Chicagos Dainavos ansamblis. Koncerto metu bus ir išgilingasis aktas Čiurlionio ansamblio 15 metų darbo sukaktis ir jo vadovo muz. Alf. Mikulskio 25 metų veiklos sukaktis paminėti. Banketas abiejų jubiliatų garbei įvyks tuoj po koncerto puošnioje ir labai jaukioje New Windameer salėje 13929 Euclid Ave. Abu ansambliai čia prašomi duoti specialią linksmą programą. Banketo metu bus ir šokiai. Biletų ir kitais reikalais iš anksto kreiptis į J. F. Daugėlą 8108 Kosciuszko Ave., tel. SW 1-9536.

Komiteto Čiurlionio ansamblio ir muz. Mikulskio sukaktims minėti oficialusis adresas yra šis: J. Stempuzis, 1152 Dallas Rd., Cleveland 8, Ohio Čia reikia kreiptis visiems, kurie nori sukaktuvininkus kaip nors prisiminti bei pagerbti. Tautos Fondo rinkliava ligi šiol yra davusi \$1, 732.75. Iš stambesnių aukotojų paminėti: dr. Skrinška su šeima \$50 K. Paulauskas \$ 35, dr. D. Kesiu-

NEW BRITAIN, CONN.

"Partizanai" Kasmiet Hartfordo skautų vietininkija, kuriai priklauso ir newbritainiškieji skautai, vietos lietuviams suruošia kokį nors scenos vaizdelį. Pernai buvo liaudies dainų pintinis "Subatvakaris". Šiais metais šv. Andriejaus parapijos salėje (Church ir Stanley gatvių kampas), balandžio 16 d. 7 val. vakare bus suvaidintas M. Steikūnienės vaizdelis "Partizanai". Siame trijų veiksmų vaidinime pavaizduotas vienos šeimos likimas, kuris labai panašus į visos Lietuvos likimą. Po vaidinimo bus šokiai ir kitos pramogos su įvairumais. Vietiniai ir tolimesnių apylinkių lietuviams nuoširdžiai kviečiami atsilankyti. M. P.

naitė, P. P. Balčiūnai ir Atletikos klubas po \$ 25, dr. K. Pautienius \$ 21, Edv. Kersnauskas, K. M. Maslauskai, P. J. Staniškiei, dr. J. Sukarevičius po \$ 20. Toliau po \$15 aukojo 10 šeimų, ar asmenų, \$ 12-1, po \$ 10-37, \$ 9-1, \$ 7-1, \$ 6. 25-1, po \$ 6-2, po \$ 5-110, po \$ 4-2, po \$ 3-40, \$ 2. 50-1, kiti aukojo po 2, 1 dol. ir mažiau. Aukos dar primamos — jas galima įmokėti Alto skyriaus valdybos nariams. Naująją inžinierių skyriaus valdybą sudaro: Edv. Malcanas — pirm. Step. Matusėvičius — sekr., Alb. Ramanauskas — išd. Į kontrolės komisiją buvo išrinkti: A. Alkaitis ir A. Gargasas. St.B.

MISIJOS

Kovo 20 prasidėjo dviejų savaitių misijos N. Pagalbos šv. P. Marijos bažnyčioje. Pirmąją savaitę buvo vedamos angliškai, antrąją — lietuviškai. Lie-

tuviškai misijas vedė iš Toronto tėv. Viktoras Gidžiūnas, OFM. Jo pamokslai buvo turinigi ir įdomiai sakomi, tačiau žmonės į lietuviškas pamaldas lankėsi nepergausiais. Tai ženklas, kad clevelandiečiai lietuviai, tiek senesnioji karta, tie naujai atvykusieji, kurių čia yra tirstoka, pradeda nesidomėti dvasiniais reikalais net ir sekmadieniais nepergausiai tesilankydami į bažnyčią.

ATITAIŠYMAS

Kovo 29 d. "Darbininko" nr., rašant apie Moterų S-gos 36 kp. 25 m. jubilėjinį parengimą, įvykiantį gegužės 8, buvo įšvelūs korektūros klaida. Vietoj Detroito scenos mėgėjų 3 veiksmų komedijos "Nervai!" buvo atspausdinta "Pinigėliai." Už nemalonią klaidą atsiprašome rengėjų ir vaidintojų.

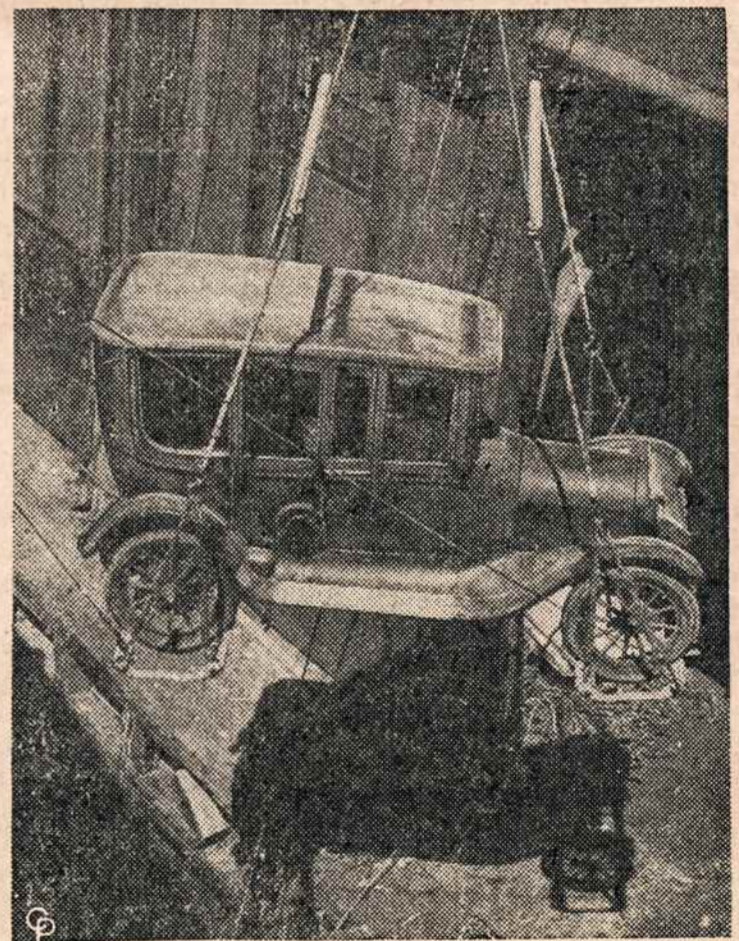
REIKIA ATSARGUMO

Clevelando laikraščiai pilni

WORCESTER, MASS.

Patiko patrijotinė mintis ir vaidyba "Karalienės Esteros Sapno", kurį suvaidino Aušros Vartų sodalės. Svarbesnieji artistai: M. Klimkaitytė, G. Račkuskaitė, M. Sinkevičiūtė, R. Jokūbauskas, J. Kazlauskas ir R. Marcinkevičius. Režisavo seselės mokytojos. Sceną parengė Juozas Krasinskas. Brocktono seselėms remti ruošia "Penny Sale" Aušros Vartų Dr-ja balandžio 17 d. Moterų Gilda — balandžio 19. Šv. Church ir Stanley gatvių kampas), balandžio 16 d. 7 val. vakare bus suvaidintas M. Steikūnienės vaizdelis "Partizanai". Siame trijų veiksmų vaidinime pavaizduotas vienos šeimos likimas, kuris labai panašus į visos Lietuvos likimą. Po vaidinimo bus šokiai ir kitos pramogos su įvairumais. Vietiniai ir tolimesnių apylinkių lietuviams nuoširdžiai kviečiami atsilankyti. M. P.

Jaunimas linksmintis balandžio 15 d. vakare. Kviečiama visą Worcester lietuviškąją jausimą. Nelinksmos Velykos sergančioms: M. Lapinskienei, A. Dvareckienei, A. Čirieni, Jon. Ramonui, J. Drumsčiui, M. Tamulevičiui. Aušros Vartų studentai ypač apgailestauja susirgusių Holy Cross kolegijos prof. Pr. Aukštikalnį, S. J., buvusį "Žvaigždės" redaktorių. Nesulaukę Velykų mirė: veiklus organizacijų narys Petras Vaškelevičius, Lelija Ulevičiūtė ir Petras Jaseliūnas, dekanas Petro Žilinsko pusbro- lis. Koresp.

GEN. STABO AUTOMOBILIS, vartotas gen. John J. Pershing 1 Pasauliniame kare, iškraunamas New Yorko uoste iš laivo, bus pargabentas į Parker ūkį Illinois.

STOUGHTON, MASS.

Kučinsko namai sudegė kovo 28. Nuostolių padaryta per 20,000 dol. Gyvenusioms šeimoms sušelpiti renkamos aukos. Savininko inventorių nebuvo apdraustas. Kun. V. Martinkus iš Providence vietos lietuviams vedė trijų dienų priešvėlykines kolektojas. A. Juknevičienė bedirbdama fabrike susižeidė ir keliolika dienų teks pagulėti. Ji išsisi K. Kaziulienės name, 69 Grove St. P. Savickienė, lietuviškos mokyklėlės nuoširdi globėja, išrinkta vadovauti skautams.

SPAUDOS NAUJIENA

DR. PR. GAIDAMAVIČIAUS

NAUJAS VEIKALAS

MILŽINAS

DIDVYRIS ŠVENTASIS

Zmogiškosios pflnatis v'zija. Tėvų pranciškonų leidinys. 246 psl., kaina \$ 2.00

Užsakymus siųsti DARBININKAS 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Lietuvos Vyčių Radijo Programa

Transliuoja iš stiprios radijo stoties WLOA, 1550 kyloceyles KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ—NUO 1:30 IKI 2:00 VAL. Jei norite šloje radijo programoje skelbtis, kreipkitės adresu:

KNIGHTS OF LITHUANIA WLOA BRADDOCK, PA.

AR JAU ESI Katalikiškos Akeijos Fondo Narys?

K. A. FONDAS organ'zuoja Amerikos lietuvių jaunimui KURSUS, rekolekcijas, stovyklas, spaudą. AUKA tik \$2.00 metams. V. si K. A. F. nariai yra ir A.L.R.K. Federacijos nariais. Kiekvieno aukotojo narįo intenc'ja bus uždegta žvakutė, ir laikomos šv. Mišios Fatimoj už Lietuvą ir Jūsų šeimos intenc'ja. Pareiškimų lapeliai gaunami katalikų klebonijose.

Savo dalį tuoj siųsk adresu: REV. DR. A. JUŠKA, L.R.C. Federation Secretary, 1644 Wabansia Ave., Chicago 22, Ill. Vajus tęsis lig gegužės 1 dienos, 1955 m.

VISI TAPKIME KATALIKIŠKOS AKCIJOS FONDO NARIAIS!

Chicago, Ill.

TELEPHONE: DEARBORN 2-0819 TO PLACE HELP WANTED ADS. ASK FOR AD TAKER

Dabar, įrengtos pumpos su pardavimo patarnavimu MANORITE MANUFACTURING CO. Anksčiau Columbus Maner Pump and Supply 10110 South Ridgeland Ave., Chicago Ridge, Ill. DALYS IR PATAISYMAS VISOKIŲ ROSIŲ PUMPŲ. Visoks dirbtuvių mašinų elektrinių motory taisyimas ir perdirbimas. 24 val. darbas. Virš 20 metų patirtis GARDEN 2-0583 Naktiniai telefonai: GARDEN 4-2231 ar GARDEN 4-3562 W. Hansen J. Oudsteyn

BUSS. OPPORTUNITY

RESTORANAS Madison Square Garden aplinkoje, 1st. prieš 20 m., prieinama kaina, \$2000 pajamų savaitėje...

RESTORANAS geroje vietoje, gerai įrengtas, prieinama nuoma, 500 dol. pajamų savaitėje...

RESTORANAS nuostabi vietoje, 1st. prieš 12 m., prieinama kaina, ilgametė nuomos sutartis...

BARAS IR GRILL — BROOKLYNE

\$1000 savaitinių, kaina \$18,000. Išsiskokėjimui tartinis su savininku. 9 A. M. - 6 P. M.

DVIRACIŲ PARDUOTUVE

Pilnas pasirinkimas — Prekės su ralais — Vaikų reikmenys — Daug taisymsio darbu. Išteigta prieš 24 metus.

CHINCHILLOS — pelningas pašalinis užsiėmimas. Asmeniškai supažindinama. Gyvuliukai registruoti...

PARDUODAMA DIRBTUVE su pastoge arba be jos. Visos mašinos geram stovyje. Išteigta prieš 9 metus.

BARAS IR GRILLIS,

Išteigtas prieš 15 metų, prieinama kaina, geros pajamos, puiki vieta, parduodama geriam pirkėjams už \$12,000

BARAS IR GRILL— Nassau miestelyje.

Išteigta prieš 23 m., nominalinė nuoma, 5 metams išnuomota. Savaitinės pajamos \$700 plus geros rūšies aplinka...

BARAS IR GRILL

Ozone Park, L. I. Pamatyk, kad įvertintum. Parduodama dėl ligos. \$8000.

Mašinių įmonė

Išteigta prieš 10 m., \$100 ar daugiau grynų savaitinių pajamų, išsenuomoti galima, 5 darbo dienos...

VALYMO ĮMONĖ — Weschester

gerai įrengta, geriausia proga, su nuostoliais. BE 78770

CINGILO, 4 POROS (Izdai ir narveliai), prašo \$1,500.

Atiduodama už geresnį pasiūlymą. GI 7-3209, po 8 p. m.

Brooklyn, N. Y. Restoranas ir maisto reikmenų krautuvis. Gerai aprūpinta, puikiai įrengta, geroji vieta...

REAL ESTATE

ST. GEORGE — 2 šeimų namas, 6 kambariai viršuje (užimti), 7 kamb. žemai. Karšto vandens šiluma, 3 auto garažas...

GARDEN CITY VIC.

Užbaigtas didelis, plytinis, trim durimis, skalnio stogas, centrinė halė, kambarių su židiniu...

BABYLON RAJONE. \$40,000

Gražus 1 vandens puse ranc namas 2 metų senumo. Nėra kainuota, 6 kambariai, 2½ vonios...

ELMSFORD \$40,000

Tai nėra trapus pokarinis namas. Angliška slanka (ivy) padengtas stucco akmenis namas ant 2 akrų...

BERGEN COUNTY ENGLEWOOD

UŽ ½ BLOKO NAUJA PARAPINĖ MOKYKLA CECILIA ESTATES JOHN ST. FRIE TENAFLY RD.

DELUXE PADALINTUS IR CAPE COD NAMUS

Pagal užsakymus statyti su 3 tinkais plasterio sienom ir sandėliais, pilnai insuluoti...

2 ir 3 miegamieji, pusantros vonios, statytos Formica Vanity su veidrodžiais...

HOLLIS HILLS \$24,000

215 St. — Tarp Union Tpk ir Parkway, 4 bloki ligi American Martyrs bažnyčios ir mokyklos...

BAY RIDGE. St. Anzelms parish,

2 šeimų namas su 18 kamb., 6 vonios, 80 x 100, geros pajamos, garažas 2 mašinom, fontanas saulėje...

REAL ESTATE

ROCKVILLE Centre; angliškas Tudor, plytinis ir lauko akmenų, knotty pine virtuvė, formaliam valgiams kambarys...

EAST HILLS (Strathmore prie Roslyn). Modernus, 3 miegam., 2½ vonios, akmeninė terasa, kiemelis...

HARTSDALE — parduodamas 8 kamb. namas, 2 garažai su apie 2½ akrais.

Arti visoks susisiekimas, pėsčiom pasiekiami kat. mokyklos ir bažnyčios. Gera proga statytojams ar nekilnojamo turto pardavėjams. Su nuolaia už \$50000. FA 4-8119

DONGAN HILLS— Siaten Island du penkių kambarių modernūs ranc namai.

Sienos tinkuotos, karštu vandeniu šildomi, arti kat. mokyklos ir bažnyčios. DO 1-5174.

DISPLAY

AR NEJUNTI PASAUKIMO BOTI MISIONIERE AFRIKOJ?

Mūsų Palaimintoji Motina kviečia Jus prisidėti prie Afrikos Misionierių baltosios armijos — The WHITE SISTERS.

THE WHITE SISTERS

319 Middlesex Rd. Metuchen, N. J. Metuchen 6-0964

Ar nori sutaupti vartojamą auto? Ar nori sutaupti pinigų? Ar nori laiko išsiskokėjimui, Tai aplankyk THE GREAT KILLS MOTOR SALES

WORRIED?

Thousands of American Catholics have found help through the NOVENA TO OUR LADY OF HOPE. Send six cents in stamps for Novena Prayers.

Kambarys su maistu nuomai.

Ypatinga priežiūra senesnio amžiaus žmonėms. Geras patarnavimas, čia pat vonios. MRS. ZIMS, 137-20 Franklin Ave., Flushing, L. I. FL 9-4185

Baras ir Grill-Williamsburge

su 2 šeimų namu ir garažu. Išteigtas prieš 30 metų. Tinkamam žmogui parduodama gera kaina. Dabartinis savininkas yra lietuvis. Gera aplinka. Vienkartinis gyvenime pirkiny. ST 2-1957, 11 A. M. ligi 3 P. M.

CARUSO—Mt. Pleasant Villa.

Jau dabar Jūs galite pradėti atostogas. Prašyk mūsų siūlomo plano. Pigiiausios kainos — geriausias maistas ir patogumai. Arti kat. bažnyčios. Box 8, Ulster Co., Mt. Pleasant, N. Y.

ISSIRPK SI SKELBIMA IR ATSINESK SU SAVIM

Gal parduosi mums! Jūsų vaikų geram stovy vartotus drabužius... taip pat pirmosios Komunijos rūbus, berniukų skautų ir mokyklinės uniformas ir panašius dalykus.

YOUNG FOLKS EXCHANGE

Plainfield, N. J. Tel. Plainfield 7-1258 800 E. 4th St. kamp. Roosevelt Ave.

HASTINGS-ON-HUDSON. Puiki sodyba, chalet tipo namas, 4 miegam., didelis valgomasis, 1½ kamb. voniai, 3 uždari balkonai...

Stephen Bredes Jr. ADVOKATAS

37 Sheridan Ave. Brooklyn 8, N. N. Tel. APplegate 7-7083

JUOZAS GRABAU REAL ESTATE BROKER

Tarpininkavimas perkant ir parduodant nekilnojama turta, patalpų bei butų nuomavimas; parūpinimas paskolų (mortgidių) ir t.t. Sąžiningas ir greitas patarnavimas. 227 BEDFORD AVE. BROOKLYN 11, N. Y. Tel. STagg 2-7524

CALL LO 3-7291 TO PLACE, CANCEL OR CHANGE YOUR AD DISPLAY

SV. ONOS APVAIZDOS MISIONIERĖS SESERYS kviečia jaunas mergaites, norinčias pavesti savo gyvenima mokant Kristaus mažuosius darželiuose, parapišose mokyklose...

PAVELUOTO PASAUKIMO vyrai 18-30 m. reikalingi jaunumenei auklėti kaip saleziečiai. Kunigam: pagreitintas mokslas, specialios lotynų k. pamokos. Broliam mokytojam: profesinis, techninis apmokymas. Rašyti Rev. Father Director, Don Bosco College, Newton, N. J.

JAUNOS MERGAITĖS

norinčios būti vienuolėmis, ras geros institucijos darbotis su mažaisiais, slaugyti chronikiniams ligoni sergančias moteris, mokyti misionie. dirbi raštiniame, sūri bažnytinis drabužių bei gaminti komunikantus. Informacijom rašyti: Franciscan Sisters, 291 W. North St., Buffalo, N. Y.

VIENINTELĖ PROGA GYVENIME

6 kambarių plytinio priekio Ranch 'Namas. Plotis 100x150 Tik 5 metų senumo Puiki vieta — Kaina \$18,000 SHEILA DUGGAN 172 Main Street Fort Lee, N. J. WI 7-1410. Vakarašis FO 8-4074

Weekend Retreats for Men

QUEEN OF THE APOSTLES RETREAT HOUSE SAG HARBOR, LONG ISLAND, NEW YORK Conducted by the Pallottine Fathers. For Reservations or Information Apply to DIRECTOR OF RETREATS or call Sag Harbor 5-0124

Tonikas viduriam

Čia yra natūralus gyduolis: mišinys šaknų, žolių ir sėklų. Ji vartojama arbatos formoje nuo šių ligų: sklidvio nevirškinimo, inkstų (kidneys), odos išbėrimo, gerklių užkimo, vidurių liuosavimo, puslės ligų, širdies supykimo, šturpuliavimo, peršalimo, dieglių, reumatizmo, bronchito, rožės, riemens deginimo, galvos skaudėjimo, sąnarių gėlimo, ir nuo daugelio kitų vidurių ligų. Šios arbatos svaras kainuoja \$4.00.

Alexander's Co.

414 BROADWAY South Boston 27, Mass.

Kliauzūrotos kontempliatyvinės Amžinojo, Rožančiaus Dominikonės Vienuolės

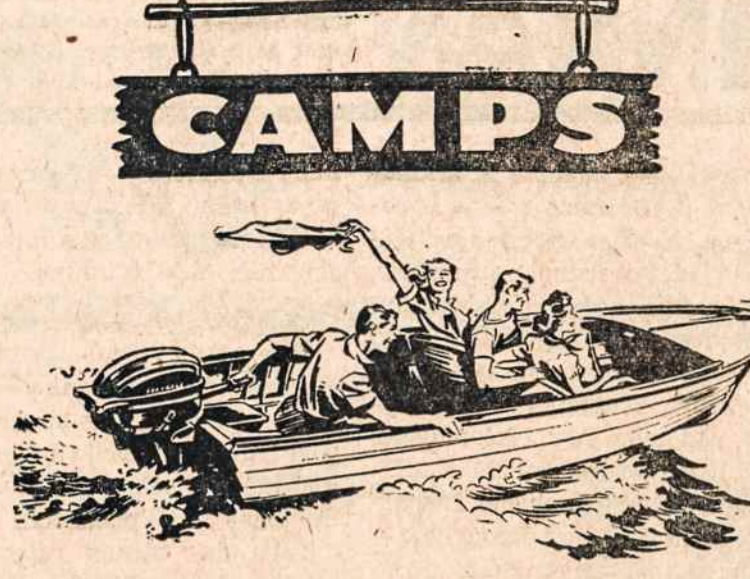
eina garbės sargyba švč. Dievo Motinos Marijos pagarbai, kalbėdamos prie švč. Sakramento dieną ir naktį rožančių bei giedodamos breviuri. Ordino dvasia yra aukotis Dieviui per Mariją, melstis su Marija ir į Mariją, lavintis dvasiniuos ir rankų darbuos. Neakciausioji Marijos širdis mums davė išganymo pažadą — šventąjį Rožančių.

“AŠ NIEKAD GYDYTOJO NEBUVAU APŽIŪRETAS...”

Vis dar yra daug asmenų, net šiame šviesiame amžiuje, kurie džiaugiasi ir giriasi, kad jie niekad nebuvo gydytoju išsamiai apžūrėti. Dėl saviško protavimo ir didžiavimosi jie ignoruoja patikrintą savo sveikatos. Nestengia sužinoti, kaip jų organizmas veikia, kaip veikė, kaip jis gali veikti esamos sąlygose. Nestengia sužinot, ar trumpu laiku kūnas linksta į mažą negalavimą ar į didelę ligą. Jie ne tik to nežino, bet tuomi dar didžiavojasi. Jie prilygsta nusikaltėliams, kurie didžiavojasi, kad jie, nepagauti, niekad nestoję prieš teisėją, kad jų rekordas nebuvo iširtas.

DR. DERUHA

128 E. 86th STREET NEW YORK CITY Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims. Kasdien nuo 10-2, 4-9. Ypatingas dėmesis kreipiamas į vyrų ir moterų ligas, neregularumus, nusilpimus. Pilnas tyrimas, iskaitant kraujo tyrimą, \$3.

MOTHER MAZZARELO CAMP

Livingston Manor, N. Y. Mergaitėm tarp 6-14 metų. Atidaroma liepos 3, uždaroma rugp. 25. Visi reikalingi įrengimai. Savaitėi 20 dol. Kreiptis: Sister Theresa Casaro, 695 Belmont Ave., No. Haledon, N. J. Hawthorne 7-0452.

CAMP ST. JOHN BERNIUKAMS

Mergaitėms priziūrint MT. ST. JOHN MOKYKLAI GLADSTONE, N. J. Berniukai nuo 6-10, mergaitės nuo 6-15 Stovykla atidaroma liepos 4, uždaroma rugpjūčio 13. Savaitėi \$25. Visus stovyklavimas priziūrinamas prityrusių vadų. Rašyk ar skambink: Mother Vitalano, Camp St. John, Peapack, N. J. Tel. Peapack 8-0640

CAMP HOLY CROSS

Prie Champlain ežero Vermont valstybėj, BERNIUKAMS NUO 6-16 METU. Atidaroma birželio 26 ligi rugpjūčio 21 Savaitinis, mokėstis \$25. Visos pramogos gerai priziūrint. Rašyk ar skambink: REV. EDWARD J. FITZSIMONS CAMP HOLY CROSS Lake Champlain, Vermont Tel. Burlington 4-5419

PROTECTIVE PADS

Gero popieriaus 3-in-1. Minkštas, nedreksčiamas, geras sugeria ir neileidžia drėgmės. Apie 18"x24". Gali būti vartojami kaip vonios šluostalai. 12 už \$1.00. Siunta apmoketa 40 už \$3.00. E. B. FLANIGAN 27 E. 37th St., N. Y. 16. N. Y.

CINGILO. Geriausias rūšies — \$300

pora ir daugiau. Firma pasiteirauk pas mus — N.C.B.A. narys. Nemokamai pristatom oro siunta! Rašyk ar kreipkis: ANDES CHINCHILLAS Paramus, N. J. arba Room 830, 11 W. 42 St., NYC.

WINTER GARDEN TAVERN, Inc.

Kabaretas VYT. BELECKAS, savininkas Baras, SALE vestuvėms, parengimams, susirinkimams, etc. 1883 MADISON ST. BROOKLYN 27, N. Y. Tel. EV 2-9586 (Prie Forest Ave. stoties), Ridgewood

TELEVIZIJOS ir RADIO TAISYMAS

BANGA 340 RIDGEWOOD AVE. BROOKLYN, N. Y. Garantuoti taisoma televizija, kambariniai bei auto radio stiprintuvai (amplifiers), plokštelių automatai (record changers). Aptarnaujami rajonai: Brooklyn, Maspeth, Woodhaven, Richmond Hill, Ozone Park, Forest Hill, Jamaica. Darbas atliekamas prityrusio techniko, pripažinto RCA Instituto, New Yorke. Darbo valandos: kasdien nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak. pirmadieniais nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak.

“AŠ NIEKAD GYDYTOJO NEBUVAU APŽIŪRETAS...”

Vis dar yra daug asmenų, net šiame šviesiame amžiuje, kurie džiaugiasi ir giriasi, kad jie niekad nebuvo gydytoju išsamiai apžūrėti. Dėl saviško protavimo ir didžiavimosi jie ignoruoja patikrintą savo sveikatos. Nestengia sužinoti, kaip jų organizmas veikia, kaip veikė, kaip jis gali veikti esamos sąlygose. Nestengia sužinot, ar trumpu laiku kūnas linksta į mažą negalavimą ar į didelę ligą. Jie ne tik to nežino, bet tuomi dar didžiavojasi. Jie prilygsta nusikaltėliams, kurie didžiavojasi, kad jie, nepagauti, niekad nestoję prieš teisėją, kad jų rekordas nebuvo iširtas.

DR. DERUHA

128 E. 86th STREET NEW YORK CITY Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažuoti iš visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims. Kasdien nuo 10-2, 4-9. Ypatingas dėmesis kreipiamas į vyrų ir moterų ligas, neregularumus, nusilpimus. Pilnas tyrimas, iskaitant kraujo tyrimą, \$3.

REAL ESTATE

CRANFORD, N. J. centrinės halės namas. 5 kambariai, tild vonia ir prausykla, erdvus gyv. kambarys su židiniu, kieta medžio grindys ir sienos, pilnas rūšys ir žaidimų kambarys, alejaus šiluma, GE alejinis pečius, 2 auto garažas, plotis apie 150 x 150, gera vieta, arti kat. mokyklos ir bažnyčios ir RR stoties. Savininkui skambink susitarti CR 6-5478 ar WHITEhall 4-2492.

Jei nori ką paskelbti DARBININKE, skambink telefonu: GLENmore 5-7068

LAIDOJIMO ISTAIGOS

MUTual 1-1587 Keansburg 6-0258 DANIEL A. REILLY Laidojimo Istaigos 801 D Street, Belmar, N. J. 201 Laurel Avenue W. Keansburg

NEW YORK

Tel. Evergreen 7-4335 Stephen Aromiskis (ARMAKAUSKAS) Graborius-Balsamuotojas MODERNIŠKA KOPLYČIA 423 Metropolitan Ave. Brooklyn, N. Y.

Tel. STagg 2-5043

Matthew P. Ballas (BIELIAUSKAS) FUNERAL HOME M. P. BALLAS—Direktorius ALB. BALTRONAS-BALTON Reikalų Vedėjas 660 Grand Street Brooklyn, N. Y. NOTARY PUBLIC

Evergreen 8-9770

Joseph Garszva GRABORIUS BALSAMUOTOJAS 231 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

J. B. SHALINS - ŠALINSKAS

Laidotuvių Direktorius 84-02 JAMAICA AVE. (prie Forest Parkway Station) Woodhaven, N. Y. Suteikiam garbingas laidotuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija. Tel. Virginia 7-4499

BOSTON, MASS.

BARASEVICIUS ir SŪNUS FUNERAL HOME 254 W. Broadway South Boston, Mass. JOSEPH BARACEVICIUS Laidotuvių Direktorius Tel. South Boston 8-2590

WAITKUS FUNERAL HOME

197 Webster Avenue Cambridge, Mass. PRANAS WAITKUS Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC Patarnavimas dieną ir naktį Nauja moderniška kopyčia šermenims dykal, Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas. Žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir i kitus miestus. Reikale šaukite: Tel. TR 6-6434

ZALETSKAS FUNERAL HOME

564 EAST BROADWAY South Boston, Mass. D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas, Graboriai ir Balsamuotojai Patarnavimas dieną ir naktį Kopyčia šermenims dykal NOTARY PUBLIC Tel. SO 8-0815 South Boston 8-2609

ISIGYTINOS KNYGOS

Neseniai išėjo iš spaudos ir galima gauti Darbininko administracijoje:

Jonas Gailius. KAIP JIS JĄ NUZUDE, 127 p. \$1.25

Juozas Švaistas. ELDORADO. Apsakaitės ir vaizdėliai, 150 psl. 1.80

Prel. Pr. Juras. RAMYBES ŠALTINIS. Maldaknygė, nauja laida 3.00

A. Tyruolis. AUŠROS ŽVAIGŽDE. Marijos poezijos antologija 2.00

Taip pat galima dar gauti:

Pulk. J. Petruitis. LAISVĖ GINANT I t. 2.00 LAISVĖ GINANT II t. 3.00 KAIP JIE MUS SUŠAUDE 1.80

M. Butkienė. VELIKŲ PASAKOS. Pasakojimai mažiems 1.00

Rašyti: DARBININKAS 680 Bushwick Ave., Brooklyn 21, N. Y.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
 AMERIKA, IŠS ARGANA DARBININKA IR LIETUVIŲ ŽINIAS
 600 BUSHWICK AVENUE, BROOKLYN 21, NEW YORK

NEW YORKO NAUJIENOS

Pasiruosta ALB I-sios Tarybos rinkimams

Ridgewoodo ALB apylinkės, prisilaikant vyriausios ALB rinkiminės komisijos taisyklių, rinkimų komisiją sudaro šie asmenys: pirm. inž. B. Slizys, nariai: Akv. Musteikienė, E. Rastoniene ir K. Bačasuskas. Balsuoti patalpas užleido V. Beleckas, "Winter Garden Tavern" mažąją salę, 1883 Madison St., Brooklyn 27, N. Y. Visi Ridgewoodo apylinkės lietuviai į ALB I-sios Tarybos rinkimus renkasi balsuoti gegužės 1 d. nuo 9 val. ryto ligi 9 vakaro.

Norintieji balsuoti raštu, privalo ligi balandžio 10 pranešti rinkimų komisijos sekretorei Eug. Rastonienei, 17 St. John's Rd., Brooklyn 37, N. Y. arba telefonu ligi 12 vidurdienio HE 3-0415. Neatsiėmę nario knygelės arba nesumokėję mokesčio, prašomi užėiti pas kasininką K. Bačasuską, 1720 Madison St., Brooklyn, N. Y. šeštadieniais ligi vidurdienio.

Smulkesnės informacijos ir I-sios Tarybos kandidatų sąrašas bus prišūstas kiekvienam nariui paštu. Todėl reikalinga, kad apylinkėj gyvenant lietuviai būtų įsiregistravę.

Tenelieka nei vieno lietuvio, kuris nebalsuotų I-sios Tarybos rinkimuose.

K. B.

Dr. Grigaitis

praitejo N. Y. Skautų Vyčių D-vės sueigoje įdomiai papasakojo apie pirmos pagalbos suteikimą. Sekančiam susirinkime ta pati tema tęsiama.

"Rūtos" Lietuviško Radijo Rėmėjų Kultūros Klubas

ruošia pavasarinius radijo koncertus ir balius. Pirmutinis įvykis balandžio 24, sekmadienį, šv. Jurgio salėje Newarke, N. J.,

REIKALINGAS LINOTIPI-
NINKAS Darbininko spaustu-
vei. Rašyti 680 Bushwick Ave.
Brooklyn 21, N. Y. arba skam-
binti telefonu EV 5-7068.

antrasis — gegužės 1, sekma-
dienį, Apreiškimo salėje Broo-
klyne, N. Y. Programoje "Rū-
tos" radijo dainos ansambliis,
vad. muz. Alg. Kačanausko,
dainuos melodingas ištraukas
iš populiariausių operų, "Saka-
lų" vyrų kvartetas iš Brookly-
no, vad. muz. Alg. Kačanausko,
Vilniaus operos solistė F. Pu-
pienaitė-Vasiliauskiene. Newar-
ke tautiniai šokiai, Brooklyne—
muzikalinis vaidinimas. Kon-
feruoja akt. Vitalis Žukauskas.
Programos pradžia abiejose
vietose 4:30 p. p., šokiai —
7:30 v. v. Newarke gros Edv.
Andrews orkestras, Brooklyne
— Joe Thomas. Įžangos bilietas
\$1.50.

Atsilankyti visus nuosirdžiai
kviečia "Lietuvos Atsiminimų"
direktorius Jokūbas J. Stukas
ir "Rūtos" valdyba.

Dariaus-Girėno paminklui statyti komitetas

balandžio 24, sekmadienį, 4 val.
p. p. Amerikos Liet. Pil. klubo
salėje, 280 Union Ave., Brook-
lyne ruošia pavasarinį koncer-
tą ir šokius. Programą atliks
"Operetės" choras, vad. muz.
J. Stankūno. Įžanga asmeniui
\$1.50. Pelnas skiriamas pa-
minklui statyti.

Komitetas

Dr. Agota Šidlauskaitė,
atliekanti mokslinius tyrinėj-
imus Ottawos katalikų universi-
tete Kanadoje, Velykų proga
lankėsi New Yorke ir aplankė
pranciškonus, kurių kelis pa-
žįsta dar iš Italijos studentavi-
mo laikų.

Tėv. Kazimiero Zvirblio,
domininkono, motina — Vikto-
rija Zvirblienė ramiai užmigo
Viešpatyje balandžio 11 d. ry-
te savo name, 172 Astor Drive,
paties sūnaus kunigo aprūpin-
ta paskutiniiais Sakramentais.
Pašarvota Šalinsko įstaigoje,
8402 Jamaica Ave., Brooklyne.
Bus laidojama iš Apreiškimo
bažnyčios švč. Trejybės kapi-
nėse balandžio 14 d. 11 val. ry-
to. Ypač trėtininkės prašomos
pasimelsti už buvusių uolių šv.
Pranciškaus mylėtoją. Liko nu-

IŠNUOMOJAMI 4 kambariai
su baldais. 428 South 5th St.
Preidis.

liūdė 4 dukters — Elena, Vero-
nika, Stela, Adelė ir du sūnūs
— Viktoras ir kunigas Kazimie-
ras, taip pat 10 anūkų.

Lietuviai 3 — Queens 3

Rungtynės tarp lietuvių ir
Queens šachmatininkų New
Yorke, po atkaklios kovos bai-
gėsi lygiomis. Mūsiškių koman-
dai taškus pelnė Paškevičius,
Trojanas ir Vilpišauskas.

Liko dar vienos rungtynės
su Manhattan klubu, kurios
įvyks po švenčių. Manhattan
komanda pernai lentalėję atsi-
stojo viena vieta aukščiau lie-
tuvų. S.

Dail. Al. Vitkauskaitė-Merker
dėl susidėjusių aplinkybių nuo
balandžio 4 iš New Yorko Dail.
Sąjungos pirmininkės pareigų
pasitraukė. Pirmininko parei-
gas šiuo metu eina vicepirm.
Pr. Lapė.

Filatelistų draugija

New Yorke išleido dviejų lapų
savo biuletinį, kur duodama
žinių apie filatelistų veiklą
Atlanto pakrastyje.

Skautų Vyčių

draugovės sueiga įvyksta ba-
landžio 17 d., sekmadienį,
12:15 v. v. Apreiškimo parapijos
salėje.

Mara Ingelevičiūtė

gavo stipendiją į John Hopkins
universitetą Baltimorėje, Md.
Ten rudenį ir išvyks studijuoti.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkojame visiems
už šv. Mišių aukas, užuojautas
ir palydėjusius į amžino poil-
sio vietą Motiejų Sarpalių —
mūsų tėvelį, vyrą ir uošvį, mi-
rusį 1955 m. kovo 24 d.

Sarpalių šeima, žentai ir anūkai

PARDUODAMAS gerame
stovyje 2 šeimų namas 88—60
77 St., Woodhaven, L. I., N. Y.
Tel.: Michigan 2-0331.

William J. Drake- Dragūnas

LIETUVIS ADVOKATAS
Telefonas JAMAICA 6-7272

MARY PICKFORD, nebylių filmų žvaigždė, parengusi chorą Ve-
lykų ryto giesmėm Hollywood, t. c. paties choro sveikinama gimta-
dienio proga.

Cypress Hills

LB apylinkės susirinkimas
šaukiamas balandžio 16, šešta-
dienį, 7 v. v. Bus svarbi pas-
kaita, aptariamai artėjantieji
Lietuvių Bendruomenės rinki-
mai ir kiti aktualūs reikalai. Į
susirinkimą kviečiami visi kai-
myninių apylinkių lietuviai, kad
ir nėra dar įsirašę į narius, —
tai galės atlikti susirinkime.

Susirinkimas įvyks p. p.
Montvilos name, 251 Etna St.
Brooklyn. Valdyba

Ričardo Kontrimo

pastangomis birželio 15-tai
gauta radijo pusvalandis iš
Fordham universiteto radijo
stoties WFUVFM Baltų Stu-
dentų Federacijos vardu. Ši
stotis yra plačiai girdima.

Pingėliai,

linksma 3 veiksmy S. Kiman-
taitės-Ciurlionienės komedija,
vaidinama sekmadienį, balan-
džio 17 d. Apreiškimo parapi-
jos salėje. Vaidina Brooklyno
vaidintojų grupė, vadovaujama
aktorius Vitalio Žukausko.
Pradžia 6 v. Po vaidinimo šo-
kiai, užkandžiai, bufetas. Šo-
kiams gros Joe Thomas orkest-
ras.

Sporto varžyboms,

kurios įvyks gegužės 28, 29 ir
30 d. d., New Yorke sudaryta
garbės, organizacinės ir var-
žybinis komitetas. Į varžybinių
komitetą įeina: A. Vakselis, A.
Bagdžiūnas, A. Daukša, J. La-
purka, B. Garunkštis, J. Vilpi-
šauskas, K. Brazauskas. Lau-
kiama, kad suvažiuos per 150
sportininkų iš įvairių S. Ame-
rikos ir Kanados vietovių. Įvai-
rioms dovanoms šiuo metu ren-
kamos aukos.

BOSTONO ŽINIOS

DARIAUS LAPINSKO TRIO

Naujosios Anglijos Konser-
vatorijoje, kompozicijos klasės
koncerte kovo 3 buvo atliktas
D. Lapinsko trio fleitai, klar-
netui ir violai. D. Lapinskas
konservatorijoje studijuoja
antrus metus, tačiau jau dabar
savo kūriniu parodė neeilinį ta-
lentą. Trio susideda iš trijų da-
lių. Visos dalys nuosekliai kon-
trastuoja. D. Lapinsko muziko-
je jaučiama lietuviškai prigim-
čiai būdinga lyrika. Melodinės
slinkty ir išradingi ritmai,
kurie lyg primena mūsų palik-
tos tėvynės gantos garsus, pa-
brėžia D. Lapinsko muzikos
lietuvišką kilmę. Galutinai ap-
valdės muzikinės formos vin-
gius šis jaunas, studijuojantis
muzikas, reikia tikėtis, pasiek-
s neeilinės kompozicijos meno
aukštumas.

Praturtino skaityklą

Jau keli mėnesiai, kaip So.
Bostone Tautininkų namuose
veikia skautų lietuviškoji skai-
tykla, kuri yra skirta visam
Bostono jaunimui. Siom dienom
p. Jokūbas Bostono lietuvis,
pasivadinęs paprastu Piličėiu,
skaityklai užprenumeravo Vin-
co Krėvės raštus.

Pavykęs vaidinimas

Balandžio 3 d. šv. Petro pa-
rapijos jaunimas, vadovaujant
seselėms, salėje po bažnyčia su-
vaidino a. a. prel. K. Urbanavi-
čiaus iš Anglų kalbos versta
6 veiksmy dramą "Dėl Jėzaus
Nukryžiuotojo". Vaidinimo pa-
sižiūrėti buvo susirinkusi pilna
salė bostoniečių. Taip pat ma-
tėsi svečių iš Brocktono, Cam-
bridge ir net iš Worcesterio.

Rengiamas Wisth Party

Šv. Petro parapijos šv. Var-
do draugija balandžio 16 para-
pijos salėje po bažnyčia rengia
Wisth Party. Parengimo pelnas
skiriamas Jėzaus Nukryžiuoto-

SCHOLES BAKING, Inc.

V. Lukas — vedėjas
582 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

Lietuviška duona — geriausia
duona. Mes kepame duonas, py-
ragus ir pyragėlius pagal visu-
sioni. Tortai, ypatingai pyragai
vestuvėms, krikštynoms ir kilo-
koms iškilmingoms progoms. Už-
sakymai išpildomi kogeriausiai.
Išvežiojame į krautuves
privatus namus.

Š. m. balandžio 15 dieną 8 val. vak.

Apreiškimo Parapijos Salėje LIETUVIŲ SPORTO KLUBAS

rengia

PASILINKSMINIMĄ

Programoje: VITALIS ŽUKAUSKAS

Sokiai grojant JOE THOMAS orkestrui

Veiks bufetas

Iėjimas — auka

NUOSIRDŽIAI KVIEČIAME ATsilANKYTI

PRISIMINTI pirmajai šv. Komunijai, Graduation,
vestuvių ar kokio kito svarbaus įvykio,

NUSIFOTOGRAFUOKITE PAS

Rapolą Kruchą

FOTOGRAFIJŲ STUDIJOJ

65-23 GRAND AVE.

MASPETH 78, N. Y.

Tel. Davenport 6-2010.

42 metų patyrimas užtikrina patenkinimą.

Studija atdara kasdien, išskyrus penktadienius

PINIGĖLIAI

3-jų veiksmy komedija bus vaidinama

ATEITIES VAKARE

balandžio 17 d., Atvelykio sekmadienį

APREIŠKIMO PARAPIJOS SALEJE

Vaidins Brooklyno Vaidintojų Trupė

Režisuoja VITALIS ŽUKAUSKAS

Pradžia 6 val. vakare.

Po vaidinimo šokiai

Gros JUOZO THAMO orkestras

Neveluosim

Auka 1.50

Klauskite

LIETUVOS ATSIMINIMU

radio valandas

Šeštadieniais 4:30-5:30 val. p. p.

Stotis WEVD

1330 kil. 97.9 MEG. (FM)

Direktorius

Jokūbas J. STUKAS

1264 WHITE str. HILLSIDE, N.J.

Waverly 6-3225

Yonkers 9-5223 Office

Yonkers 9-1029 Res.

Leonardas Plechavičius, M. D.

SPEC. CHIRURGIJA, MOTERŲ LIGOS

Priėmimo valandos 2-4 ir 7-8 p. p. kasdien

1-3 popiet šeštadieniais ir susitarus

248 NEPPERHAM AVE., YONKERS, N. Y.

(priešais šv. Kazimiero bažnyčia)

PRANCIŠKONŲ SPAUDOS KONCERTAS BOSTONE

AUKŠTESNIOSIOS MOKYKLOS SALEJE (So. Boston High School) THOMAS PARK
 ĮVYKSTA 1955 MET. GEGUŽĖS MĖN. 1 DIENĄ

DAINUOJA: **Juzė Augaitytė**, Kauno ir Vilniaus operų solistė ir
Vaclovas Verikaitis, garsus solistas - baritonas.
 AKOMPANUOJA: **Jeronimas Kačinskas**

Bilietus iš anksto galima įsigyti:
 So. Bostono, Cambridge, Lawrence, Brocktono, Norwoodo, Lowellio liet.
 parapijų klebonijose ir So. Bostone Ivaškos baldų krautuvėje.

VISI YRA MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI